

ကျွန်တော်ဆရာများ မင်းကျော်

လူတိုင်းသည် တပည့် ဖြစ်ခဲ့ဖူးကြမည်မှာ မလွဲပါ။ သို့ဖြစ်ရာ
လူတိုင်း၌ ဆရာရှိမြဲပင်။

ဆရာဟူရာတွင် 'သင်ဆရာ'၊ 'မြင်ဆရာ'၊ 'ကြားဆရာ'ဟူ၍
အမျိုးမျိုးရှိလေသည်။ သင်ယူသောနယ်ပယ်ကို လိုက်၍လည်း
ဆရာအမျိုးမျိုး ကွဲပြန်လေသည်။

ကျွန်တော်သည် ပညာရပ်နယ်ပယ် အသီးသီးတွင်
ဆရာအများအပြားတို့ထံ၌ တပည့်ခံခဲ့ပါသည်။ ထိုဆရာများတွင်
သင်ဆရာများလည်း ပါ၏။ မြင်ဆရာလည်း ပါလေသည်။
ကြားဆရာများလည်း ပါပါ၏။

ဤသို့သော ဆရာများစွာတို့မှ ယခုတင်ပြထားသော
ကျွန်တော် ဆရာများကား သင်ဆရာများသာ ဖြစ်ကြပါသည်။

သင်ဆရာဟူရာတွင်လည်း ကျောင်းစာသင်ခန်းတွင်းက
ဆရာများနှင့် ကျောင်းစာသင်ခန်းနှင့် ဆက်နွယ်သော
ပညာရေးနယ်ပယ်က ဆရာများသာ ဖြစ်ပါသည်။

တစ်နည်းဆိုသော် ကျောင်းဆရာများ ဖြစ်ကြပါသည်။
ကျွန်တော်၏ ပညာသင်ဘဝတစ်လျှောက်တွင်

ကျွန်တော်သည် ကျောင်းဆရာအများထံ၌
တပည့်ခံ ပညာသင်ယူခဲ့ပါသည်။ ထိုဆရာများစွာတို့မှ

ဆရာ တစ်ဆယ့်ငါးဦးအကြောင်းကိုသာ ဖော်ပြထားခြင်း
ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဆရာ တစ်ဆယ့်ငါးဦးအကြောင်းကို

ဖော်ပြခြင်းဖြင့် အခြားသော ဆရာအားလုံးတို့၏
ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း အောက်မေ့ဆင်ခြင်ရာရောက်သည်ဟု

သဘောရပါသည်။

mk0008

1800.00 Ks

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ၊ ၈၅၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာမွေ၊
 ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း၊
 အပြင်အဆင် - အမ်အက်စ်အို
 ၂၀၁၄၊ အောက်တိုဘာလ၊ စတုတ္ထအကြိမ်၊ အုပ်ရေ ၅၀၀
 ရောင်းစျေး ၁၀၀၀ ကျပ်

၈၀၈ • ၈၃

ကျွန်တော်ဆရာများ

မင်းကျော် - ရန်ကုန်၊

စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ၊ စတုတ္ထအကြိမ်၊ ၂၀၁၄၊

စာမျက်နှာ ၁၃၀ မျက်နှာ၊ ၁၃ ဇင်တီ x ၂၀.၅ ဇင်တီ

(၁) ကျွန်တော်ဆရာများ

ကျွန်တော့်ဆရာများ မင်းကျော်

တေုတ္တအကြိမ်

mgyc.com

mgyc.com

မာတိကာ

* စာရေးဆရာမင်းကျော်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ (၁၉၃၃-၁၉၉၁)	က
* အမှာ	င
၁။ ဦးဘလှိုင်	၁
၂။ ဦးစိန်	၁၁
၃။ ဦးရီ	၂၅
၄။ ဦးစိန်ထွန်း	၃၃
၅။ ဦးအောင်ကိုး	၅၁
၆။ ဦးကြည်	၆၁
၇။ ဦးစံဝင်း	၆၄
၈။ ဦးချို	၇၀
၉။ ဦးကောင်း	၈၃
၁၀။ ဦးဘဘွား	၉၄
၁၁။ ဦးကြီးတင်	၁၀၃
၁၂။ ဦးဘဖေ	၁၀၈
၁၃။ ဦးထူးရွှေ	၁၁၃
၁၄။ ဒေါ်မြမှန်	၁၂၀
၁၅။ ဒေါ်လှယဉ်မေ	၁၂၅

စာရေးဆရာ မင်းကျော်၏

အတ္ထုပ္ပတ္တိ(၁၉၃၃-၁၉၉၁)

မင်းကျော်ကို ချောက်မြို့ ရေနံမြေရပ်ကွက်၌ အဖ ကျောင်းဆရာ ဦးဘလှိုင်၊ အမိ ဒေါ်တင်ဦးတို့က ၆-၃-၃၃ ရက်နေ့တွင် ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ မွေးချင်းငါးယောက်တွင် အကြီးဆုံးဖြစ်သည်။ အမည်ရင်း ကျော်ဆွေ၊ ငယ်မည် ခွေးညိုဟု တွင်ခဲ့သည်။

ချောက်မြို့ ဘီအိုစီ ရေအိုးစင်ကျောင်း(၁၉၃၈-၄၂)၊ မကွေးမြို့နယ် ရှားပင်လှကျေးရွာ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဝါသဝကျောင်း(၁၉၄၂-၄၅)၊ မကွေး အစိုးရမူလတန်းလွန်ကျောင်း(၁၉၄၅-၄၆)၊ ချောက် အစိုးရမူလတန်းလွန် ကျောင်း(၁၉၄၆-၅၀)တွင် ကျောင်းထွက်လက်မှတ်ရ စာမေးပွဲအထိ ပညာ သင်ယူခဲ့သည်။

(၁၉၅၁-၅၃) ရန်ကုန်ဆရာအတတ်သင်သိပ္ပံ အလယ်တန်းဆရာ ဖြစ်သင်တန်း တက်ရောက်သည်။ တက္ကသိုလ်ဝင် စာမေးပွဲကို(၁၉၅၂)တွင် အောင်မြင်သည်။ အလယ်တန်းဆရာဖြစ် လက်မှတ်ရ(၁၉၅၃) သည်။ စာပေ ဗိမာန် အဋ္ဌမပတ် စာကြည့်တိုက်သင်တန်း(၁၉၅၄)၊ ပြင်ပကျောင်းသားအဖြစ် ဥပစာ(က)တန်းကို (၁၉၅၆)တွင် အောင်မြင်သည်။ ဒေလီမြို့ အမျိုးသား

မော်ကွန်းတိုက် မော်ကွန်းထိန်းသင်တန်း(၁၉၅၇) တက်ရောက်ခဲ့သည်။
ဥပစာ(ခ)တန်းနှင့် ဝိဇ္ဇာ(က)တန်း (၁၉၅၈) အောင်၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ
ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ကို (၁၉၆၀)တွင် ရခဲ့သည်။

ချောက်မြို့ အစိုးရမူလတန်းကျောင်း၌ ကျောင်းစာရေး(၁၉၅၀-
၅၁)၊ ရန်ကုန်မြို့၌ စက်ဆန်းအလယ်တန်းကျောင်း၊ ထို့နောက် ကြည့်မြင်တိုင်
ကွက်သစ် အလယ်တန်းကျောင်းတို့တွင် အလယ်တန်းပြဆရာ(၁၉၅၃-၅၅)၊
မြန်မာနိုင်ငံ သမိုင်းကော်မရှင်တွင် အထက်တန်းကျောက်စာကူး အမှုထမ်း
(၁၉၅၅-၅၇)၊ သမိုင်းကော်မရှင် စာကြည့်တိုက်နှင့် မော်ကွန်းလက်ထောက်
(၁၉၅၇-၅၉)၊ ဗြိတိသျှသံရုံး၌ ဘာသာပြန်သူ(၁၉၅၉)၊ မြန်မာနိုင်ငံ သမိုင်း
ကော်မရှင် မော်ကွန်းအရာရှိ(၁၉၆၀-၆၂)၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကလောင်ရှင်
အသင်း ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ(၁၉၅၈-၅၉)၊ မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာ စာပေကလပ်၌
မော်ကွန်းအတွင်းရေးမှူး(၁၉၆၁-၆၂)၊ စာရေးဆရာ စာပေကလပ်အတွင်း
ရေးမှူးချုပ်(၁၉၆၂-၆၃)၊ မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူး
(၁၉၆၃)၊ အမျိုးသားစာပေညီညွတ်ရေး ကော်မတီ အတွင်းရေးမှူး(၁၉၆၄)
အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉၆၆ မှစ၍ တက္ကသိုလ်ဘာသာပြန်နှင့် စာအုပ်
ထုတ်ဝေရေးဌာနတွင် စာတည်းအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့သည်။ စာပေလုပ်သား
ဖြစ်မြောက်ရေး ကော်မတီဝင်(၁၉၆၆-၇၆)၊ စာပေလုပ်သားအဖွဲ့ အမှုဆောင်
(၁၉၈၁)၊ မြန်မာနိုင်ငံ စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ(၁၉၈၉-
၉၁) တာဝန်များ ယူခဲ့သည်။

၁၉၅၀ ပြည့်နှစ် ဇူလိုင်လထုတ် ပဒေသာမဂ္ဂဇင်းတွင် 'ကြင်နာသူ'
ဝတ္ထုတိုကို 'မင်းကျော်'အမည်ဖြင့် ရေးသားပြီး စာပေနယ်သို့ ဝင်ခဲ့သည်။
မင်းကျော်အမည်နှင့် လုံးချင်းဝတ္ထု(၃၉)၊ မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်ပေါင်းချုပ် (၃)၊
ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ် (၆)၊ ဝတ္ထုဟန် ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ (၂)၊ အထွေထွေ
(၁) ရေးသားခဲ့သည်။ ထင်ရှားသည့် စာအုပ်များမှာ တွယ်ရာမဲ့(၁၉၅၇)၊
ငြိမ်းတယ် ချမ်းတယ်မိုး(၁၉၆၃)၊ အာဠာဝက(၁၉၆၄)၊ ပုဂံသား
(၁၉၆၄)၊ လှိုင်(၁၉၆၄)၊ တစ္ဆေ(၁၉၆၅)၊ မောင်ကျော်ဇောဟုခေါ်သည်

(၁၉၆၆)၊ မောင်ကျော်ဇော်၏ စွန့်စားခန်းများ(၁၉၆၆)၊ ထီးလှိုင်ရှင် (၁၉၆၉)၊ ငါတို့ခေတ်နှင့် အပြိုင် (ငါးတွဲ) (၁၉၆၇-၇၁)၊ မဟာ(၁၉၇၂)၊ ခွေးညို(၁၉၇၃)၊ အဖြူကိုမည်သူ အနက်ဆိုးသနည်း(၁၉၇၆)၊ ပဲခူး သား(၁၉၇၇)တို့ ဖြစ်ကြသည်။ နတ်နွယ်နှင့် တွဲဖက်၍ 'မလိခ'အမည်ဖြင့် မြန်မာဝတ္ထုအညွှန်း (၆)တွဲ၊ မင်းကျော် တစ်ဦးတည်း 'မလိခ'အမည်နှင့်ပင် မြန်မာစာပေအဘိဓာန် (၄)တွဲ၊ ပျို့အညွှန်းတို့ကို ပြုစုခဲ့၏။ ကျော်အောင်၊ ညွန့်ကြူးတို့နှင့် တွဲဖက်၍ 'နွယ်သစ်'အမည်ဖြင့် ကမ္ဘာကျော်စာအုပ် ၁၀၀ (၁၉၇၅)ကို ပြုစုခဲ့သည်။ 'ကျော်ဆွေ'အမည်ရင်းဖြင့်လည်း စာအုပ်အချို့ကို ရေးသားခဲ့၊ တည်းဖြတ်ခဲ့၏။ 'ကျော်လှိုင်ဦး' ကလောင်အမည်ဖြင့်လည်း ဘာသာပြန် (၁၈)အုပ်ရေးခဲ့ရာ လူနှင့် လက်နက်(၁၉၆၅)၊ တော်လှန် သော ကဗျာဆရာ(၁၉၆၆)၊ အောက်ဆုံးအလွှာ(၁၉၆၆)၊ ဦးလေးတွမ် (၁၉၆၉)၊ ဒေါက်တာဂျက်ကီးနှင့် မစ္စတာဟိုက်၊ လေထန်ကုန်း၊ မဒမ် ဗိုဗာရီ၊ တစ်ထောင့်တစ်ညပုံပြင်များ (၅)တွဲတို့သည်လည်း ထင်ရှား ၏။

ကျွန်တော့် ဆရာများစာအုပ်မှာ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် စာပေဗိမာန် အဖွဲ့မှ ပထမအကြိမ်၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် Unity Publishing House မှ ဒုတိယအကြိမ် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

အမျိုးသားစာပေဆုများကို ဦးလေးတွမ်(ဘာသာပြန်-၁၉၆၉)၊ အဖြူကို မည်သူအနက်ဆိုးသနည်း (ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်-၁၉၇၆)၊ တစ် ထောင့် တစ်ညပုံပြင်များ-၁ (ဘာသာပြန်-၁၉၈၀)တို့ဖြင့် ရရှိခဲ့သည်။

မင်းကျော် (ဦးကျော်ဆွေ)သည် ၇-၇-၉၁ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန် မြို့၌ ကွယ်လွန်ခဲ့ပါသည်။

mgyc.com

mgyc.com

အမှာ

ကျွန်တော်တို့လူမျိုးသည် 'ဆရာ'ကို တန်ဖိုးထားတတ်ကြပါသည်။
လေးစားတတ်၊ ရိုသေတတ်ကြပါသည်။

ထို့ကြောင့် 'ဆရာ'ကို ကျွန်တော်တို့သည် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊
မိဘနှင့် တစ်ဂိုဏ်းတည်း ထားခဲ့ကြပါသည်။ အနန္တော၊ အနန္တငါးပါးတွင်
တစ်ပါးအပါအဝင်အဖြစ် မှတ်ယူခဲ့ကြပါသည်။ 'အာစရိယဂုဏော အနန္တော'၊
ဆရာ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကား အတိုင်းအတာမရှိ ကြီးမားလှဘိသည်ဟု နှလုံး
သွင်းခဲ့ကြပါသည်။

လူတိုင်းသည် တပည့် ဖြစ်ခဲ့ဖူးကြမည်မှာ မလွဲပါ။ သို့ဖြစ်ရာ
လူတိုင်း၌ ဆရာရှိမြဲပင်။

ဆရာဟူရာတွင် 'သင်ဆရာ'၊ 'မြင်ဆရာ'၊ 'ကြားဆရာ'ဟူ၍
အမျိုးမျိုးရှိလေသည်။ သင်ယူသောနယ်ပယ်ကိုလိုက်၍လည်း ဆရာအမျိုးမျိုး
ကွဲပြန်လေသည်။

ကျွန်တော်သည် ပညာရပ်နယ်ပယ် အသီးသီးတွင် ဆရာအများ
အပြားတို့ထံ၌ တပည့်ခံခဲ့ပါသည်။ ထိုဆရာများတွင် သင်ဆရာများလည်း
ပါ၏။ မြင်ဆရာလည်း ပါလေသည်။ ကြားဆရာများလည်း ပါပါ၏။

ဤသို့သော ဆရာများစွာတို့မှ ယခုတင်ပြထားသော ကျွန်တော့်
ဆရာများကား သင်ဆရာများသာ ဖြစ်ကြပါသည်။ သင်ဆရာဟူရာတွင်

လည်း ကျောင်းစာသင်ခန်းတွင်းက ဆရာများနှင့် ကျောင်းစာသင်ခန်းနှင့် ဆက်နွယ်သော ပညာရေးနယ်ပယ်က ဆရာများသာ ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်း ဆိုသော် ကျောင်းဆရာများ ဖြစ်ကြပါသည်။

ကျွန်တော်၏ ပညာသင်ဘဝတစ်လျှောက်တွင် ကျွန်တော်သည် ကျောင်းဆရာအများထံ၌ တပည့်ခံ ပညာသင်ယူခဲ့ပါသည်။ ထိုဆရာများစွာ တို့မှ ဆရာ တစ်ဆယ့်ငါးဦး အကြောင်းကိုသာ ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဆရာ တစ်ဆယ့်ငါးဦးအကြောင်းကို ဖော်ပြခြင်းဖြင့် အခြားသော ဆရာ အားလုံးတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း အောက်မေ့ဆင်ခြင်ရာရောက်သည်ဟု သဘောရပါသည်။

ဆရာတို့အကြောင်းကို ကျွန်တော်သည် ပညာ့တန်ဆောင်မဂ္ဂဇင်း တွင် ကြိုကြားကြိုကြား ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ယခု ထိုဆရာတို့အကြောင်းကို တစ်စုတစ်စုတည်း စာတစ်အုပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေခွင့်ရသည့်အတွက် မူလစာ များကို ဖော်ပြပေးခဲ့သော ပညာ့တန်ဆောင်မဂ္ဂဇင်း စာတည်းများနှင့် စာအုပ် အဖြစ် ထုတ်ဝေပေးသော စာပေဗိမာန်အဖွဲ့တို့၏ ကျေးဇူးကိုလည်း အမြဲဆင် ခြင်အောက်မေ့ရမည် ဖြစ်ပါသတည်း။

လေးစားသော
မင်းကျော်

အဖေနှင့်တကွ ဆရာအားလုံး၏
ဂုဏ်ကျေးဇူးကို
အောက်မေ့ရည်ညွှန်းပါသည်။

မင်းကျော်

mgyc.com

mgyc.com

၁။ ဦးဘလှိုင်

ကျွန်တော့် ဆရာများအကြောင်းကို ရေးမည်ဆိုလျှင် ဦးဘလှိုင် အကြောင်းကို ကျွန်တော် စ၍ ရေးရပါမည်။ အကြောင်းကား ဦးဘလှိုင် သည် ကျွန်တော်၏ လက်ဦးဆရာဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

မြန်မာစကားတွင် ပုဗ္ဗာစရိယ မိနှင့်ဖဟု ဆိုရိုးရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်တော့်အဖေ ဦးဘလှိုင်သည် ကျွန်တော့် လက်ဦးဆရာဖြစ်ရသည်မှာ မဆန်းလှပေ။ သို့သော် ဦးဘလှိုင်ကို ကျွန်တော့်ဆရာအဖြစ် ဖော်ပြရာတွင် အဖေတစ်ယောက်အဖြစ်ထက် ကျောင်းဆရာတစ်ယောက်အဖြစ် ဖော်ပြလို သည်သာလျှင် အဓိက ဖြစ်လေသည်။

သူ့အရပ်အမောင်းမှာ သင့်တင့်ရုံမျှ ဖြစ်သည်။ အလွန်ရှိလှ ငါးပေ ခွဲ။ အသားညိုသည်။ မေးရိုးကားသဖြင့် မျက်နှာပုံပန်း လေးထောင့်စပ်စပ် ဖြစ်သည်။

သူ ကျောင်းဆရာလုပ်သောခေတ်မှာ ဗြိတိသျှခေတ်။ သူ အလုပ် ရသောကျောင်းမှာ ချောက်မြို့ ဘီအိုစီ ရေအိုးစင်ကျောင်း။ သူ သင်ပြရသော ဘာသာရပ်ကား အင်္ဂလိပ်စာ။

သူ အတန်းထဲ၌ စာသင်သည်ကို ကျွန်တော် မမြင်ဖူးပါ။ သို့သော် အိမ်၌ သူ့ညီနှင့် ညီမများကို စာသင်လေ့ရှိသည်။ ကျွန်တော့်ကို ရံဖန်ရံခါ စာပြပေးသည်တို့ကို ကြုံဖူးပါသည်။ သူ စာသင်လျှင် တိကျသည်။

ရှင်းသည်။ သူက ကျက်ဆိုလျှင် ကျက်မှ ကြိုက်သည်။ မှတ်ဆိုလျှင် မှတ်မှ ကြိုက်သည်။ သူ့ကို မနာခံလျှင် ဒေါသထွက်တတ်သည်။ ဒေါသဖြစ်လျှင် မေးရိုးသည် ပိုပြီးကားထွက်လာသည်ဟု ထင်ရသည်။ ဒေါသတစ်ဆင့် တက်လျှင် လက်ပါတတ်သည်။ လက်နှင့်မရလျှင် တုတ်ကို ကိုင်တတ်သည်။

ခေတ်သစ်ပညာရေး အယူအဆနှင့်ယှဉ်လျှင် သူကျင့်သုံးသော ရိုက်နှက်ဆုံးမနည်းကို လွဲမှားသည်ဟု ဆိုချင်ဆိုနိုင်ပေမည်။

သို့သော် သူ့ခေတ်၊ သူ့အခါ၊ သူ့ကျောင်းတွင်မူ ဦးဘလှိုင်သည် ကျောင်းသားအများ၏ လေးစားခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်ကား အမှန်။ သူ့တပည့် များသည် သူ့ကို ချစ်သည်၊ ကြောက်သည်၊ လေးစားသည်။

ဤသည်မှာ အကြောင်းရှိသည်။ ပထမအချက်မှာ သူ၏ဝတ်စား ဆင်ယင်မှုဖြစ်သည်။ သူ ဝတ်စားပုံသည် သပ်ရပ်သည်။ မန္တလေး ပိုးလုံချည် ကို ကျောင်းတက်တိုင်းလိုလို ဝတ်တတ်သည်။ ဝတ်ပုံ သေသပ်သည်။ ခေါက်ရိုးကိုပင် မကျိုးစေရ။ ကျောင်းဆရာတစ်ယောက်အဖို့ ဝတ်စား ဆင်ယင်မှု သေသပ်ခြင်းသည် တပည့်များအဖို့ စံပြုဖြစ်နိုင်သည် မဟုတ် လော။

ဒုတိယအချက်မှာ ဆက်ဆံရေးဖြစ်သည်။ သူ့အိမ်သည် ကျောင်း နှင့် ကပ်နေသည်။ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူတိုင်း သူ့အိမ်မှာ အမြဲဝင်ထွက် နိုင်သည်။ ကျောင်းသားတွေနှင့် သူ တရင်းတနှီးရှိလှသည်။ စာသင်ရာ၌ သူ့မျက်နှာထားတည်သလောက် စာသင်ခန်းပြင်ဘက်၌ သူ့မျက်နှာသည် အမြဲ ချိုနေတတ်သည်။ ကျောင်းသားတွေနှင့် တစ်စုတစ်ဝေးနေရလျှင် သူ ပျော်တတ်သည်။ ထိုကြောင့် သူ့ကျောင်းသားတွေ ကျောင်းမှထွက်သွားသည့် တိုင်အောင် စုစုစည်းစည်း ရှိစေချင်သည်။

ဘီအိုစီကဖွင့်ထားသောကျောင်းသည် စင်စစ် ဘီအိုစီအတွက် သူတို့ စိတ်ကြိုက် အမှုထမ်းရရေးသည် အဓိကဖြစ်သည်။ ထိုကာလ ရေနံလုပ်သား ကြီးတိုင်းသည် မိမိတို့၏သားသမီးတိုင်းကို ကျောင်းသို့ ပို့နိုင်ကြသည် မဟုတ်။ ကျောင်းသို့ ပို့သည့်တိုင်အောင် အတန်းကုန်သင်နိုင်ကြသည့်

မဟုတ်။ ထိုကြောင့် ပညာတစ်ပိုင်းတစ်စနှင့် လုပ်ငန်းခွင်သို့ ဝင်ကြရသည်က များသည်။

ဦးဘလှိုင်သည် သူ့တပည့်တွေ မည်သို့နည်းဖြင့် ကျောင်းက ထွက်ရ ထွက်ရ၊ ကျောင်းက ထွက်ပြီးသည့်တိုင်အောင် တစ်စုတစ်စည်းတည်း ရှိစေချင်သည်။ ထိုကြောင့် ကျောင်းသားဟောင်းကလပ်ကို သူ ဦးစီးသည်။ ကျောင်းနှင့် မလှမ်းမကမ်းမှာ ကျောင်းသားဟောင်းကလပ် အဆောက်အအုံ ရှိသည်။ ကလပ်တွင် အားကစားရုံနှင့် စာကြည့်ဆောင် ထားပေးသည်။

ထိုကာလမှာ ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ် နောက်ပိုင်းကာလ ဖြစ်သည်။ အမျိုး သားရေးစိတ်ဓာတ် တက်ကြွနေသော ကာလဖြစ်သည်။ ဦးဘလှိုင်သည် ဘီအိုစီ အမှုထမ်းတစ်ယောက်ဖြစ်သော်လည်း သူ့မှာ နိုင်ငံရေးဉာဉ်ရှိသည်။ အမျိုးသားစိတ်ဓာတ်ရှိသည်။ တက္ကသိုလ်တွင် နှစ်နှစ်ပညာသင်ခဲ့ရသော အတွေ့အကြုံ၊ ကွယ်လွန်သူ သီဟိုဠ် သံအမတ်ကြီး ဦးတင့်ဆွေထံ တပည့် ခံခဲ့ရာမှ ပေါက်ပွားခဲ့သော သူ၏အမျိုးသားနိုင်ငံရေးစိတ်ဓာတ် (ထိုကာလက အမြင့်ဆုံး နိုင်ငံရေးစိတ်ဓာတ်)တို့သည် ဘီအိုစီလောကတွင် ပို၍ မြင့်မားရန် ဖန်တီးလာသည်။

သူသည် တိုးတက်ရေးမဂ္ဂဇင်းကို စွဲစွဲမြဲမြဲ ဖတ်သည်။ နဂါးနီစာအုပ် အသင်းနှင့် ပထမဆုံး ဆက်သွယ်သည်။ သခင်ဘိုးလှကြီးသည် သူ့အိမ်သို့ အမြဲဝင်ထွက် သွားလာမြဲဖြစ်သည်။ သူ့ဇနီးက သူ နိုင်ငံရေးစကား ပြော သည်ကို မကြိုက်။ သို့သော် သူ မနေနိုင်။ သူ့မိတ်ဆွေ ဦးကျော်သိန်းဆိုသူ ကို စာအုပ်ဆိုင် ဖွင့်ခိုင်းသည်။ နဂါးနီနှင့် ဆက်သွယ်စေသည်။ နဂါးနီ စာအုပ်တွေ ချောက်မြို့မှာ ဖြန့်သည်။ သူ့ကျောင်းသားဟောင်းကလပ် စာကြည့်ဆောင်မှာ နဂါးနီစာအုပ်တွေ ထားပေးသည်။

ချောက်မြို့တွင် တန်ဆောင်တိုင်၌ ကျင်းပမြဲဖြစ်သော အေးစေတီ ဘုရားပွဲဟူ၍ ရှိသည်။ ထိုဘုရားပွဲရက်တွင် မြို့ပေါ်အသင်းအဖွဲ့အလိုက်၊ ရပ်ကွက်အလိုက် လူငယ်များသည် ယိမ်းအကများဖြင့် ဘုရားသို့ လှူဖွယ် များ သွားရောက်ဆက်ကပ် လှူဒါန်းမြဲဖြစ်သည်။ ထိုယိမ်းများတွင် နယ်ချဲ့

ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် အမျိုးသားရေး လှုံ့ဆော်မှုများပါတတ်သည်။ တချို့ ယိမ်းများကို ဗြိတိသျှအစိုးရက အရေးယူရသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။

ထိုအချိန်က နဂါးနီအသင်း အရှိန်တက်နေသလို ခင်မောင်ရင်၏ နဂါးနီသီချင်းသည်လည်း နာမည်ကြီးသည်။ ဦးဘလှိုင်သည် နဂါးနီသီချင်းကို ဆိုသည်။ လက်တွင် ဓားကိုကိုင်၍ နဂါးနီသီချင်းကို သီဆိုရင်း ကသည်။ ပထမတွင် အကြောင်းရင်းကို မသိ။ နောက်မှ သူ့ကျောင်းသားဟောင်းတွေကို ယိမ်းတိုက်ပေးရန် သူ လေ့ကျင့်နေမှန်း သိရသည်။

ထိုနှစ်က သူ့ကိုယ်တိုင် ဦးစီးပြီး ရေအိုးစင်ချောင် ကျောင်းသားဟောင်းအဖွဲ့က အေးစေတီဘုရားသို့ နဂါးနီယိမ်းဖြင့် လာခဲ့သည်။

‘ဆင်းရဲခြင်း လွတ်ကင်းအောင် လမ်းပြဆောင်ပါမည်။’

ရတနာခုနစ်သွယ် တကယ်ပင်စုံညီ တို့အမျိုးသားတိုင်းပြည်’

သူ့သီချင်း၊ သူ့ယိမ်းနှင့် သူ့တပည့်တွေ စုစည်းစည်း ရှိလှသည်။

ဤသို့လျှင် ဦးဘလှိုင်သည် သူ့တပည့်တွေကို စုစည်းခဲ့သည်။

တပည့်တွေနှင့် ရင်းနှီးမှုကို ယူခဲ့သည်။

စကောက်အဖွဲ့မှာလည်း သူပင် ခေါင်းဆောင်၊ အားကစားမှာလည်း သူ ရှေ့က။ ကျောင်းသားတွေနှင့် လုပ်ကိုင်လှုပ်ရှားနေရသည်ကို သူ အမြဲ မွေ့လျော်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ကျောင်းသားတိုင်း၏ ယုံကြည်မှုကို ရခဲ့သည်။ ချစ်ခင်မှုကို ရခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် သူ ရိုက်နှက်ဆုံးမသည်ကို မည်သူကမျှ မငြိုငြင်ကြခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထင်ပါသည်။

ကျောင်းဆရာသည် ကျောင်းသားအတွက် စံပြုဖြစ်ရမည်ဟူသော အယူအဆကို သူ စွဲမြဲဟန်တူသည်။ သူသည် ဆေးလိပ်မသောက်။ ကွမ်းမစား။ အရက်ကိုကား ဝေးစွ။

သူနှင့် ပတ်သက်၍ မှတ်မိနေသော အဖြစ်အပျက် တချို့ရှိလေသည်။

ပထမအချက်မှာ သားသမီးအပေါ် ဆုံးမပုံကလေးတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော့်အသက်မှာ လေးငါးခြောက်နှစ်ခန့်သာ ရှိဦးမည်။

ထင်သည်။ သူသည် ကျွန်တော့်ကို ငယ်စဉ်ကတည်းကပင် သွားလေရာ ခေါ်မြဲဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်တွင် ဖခင် ဘယ်သွားသွား လိုက်လိုသော အကျင့် ဖြစ်လာခဲ့သည်ဟု ဆိုရပေမည်။ တစ်ခါတွင်မူ အဖေသည် သား၏ ထို အကျင့်ကို ချေဖျက်လိုဟန် ရှိလာသည်။ ထို့ကြောင့် တစ်ကြိမ်၌ အဖေသည် ဈေးဘက်သို့ သွားမည်ပြုရာ ထုံးစံအတိုင်း ကျွန်တော်က လိုက်လိုကြောင်း ပြောသည်။ အဖေက မခေါ်ချင်။ ကျွန်တော်က လိုက်ချင်သည်။ ကျွန်တော် က ဆန္ဒပြသည်။ ကျွန်တော့်ဘက်တွင် အမေပါလာသည်။ ထိုအခါ အဖေ သည် စည်းကမ်းတစ်ခု ချလာ၏။

‘ကောင်းပြီ။ သား လိုက်ချင်ရင် လိုက်ခဲ့။ ဒါပေမဲ့ ဈေးထဲမှာ ဘာမှ မပူဆာဘူး၊ အဝယ်မခိုင်းဘူးဆိုမှ လိုက်ခဲ့ရမယ်’ဟူသော စည်းကမ်းတည်း။

ကျွန်တော်က ထိုစည်းကမ်းကို အလွယ်နှင့် လက်ခံလိုက်သည်။ သို့ဖြင့် ဈေးသို့ လိုက်ခွင့်ရလေတော့သည်။ ဈေးတွင်းရှိ ဆိုင်တစ်ဆိုင်၌ ကလေး ကစားစရာ အရုပ်တစ်ခုကို တွေ့သည်။ ကျွန်တော် လိုချင်သည်။ သို့ပေမဲ့ မပူဆာဝံ့။ စည်းကမ်းက ရှိနေသည်။ ကတိကလည်း ခံထားပြီး ဖြစ်သည်။ ထိုအရုပ်ကလေးကိုလည်း လိုချင်သည်။

ကျွန်တော် ဘာမျှမပြောတော့။ ထိုဆိုင်တွင် အဖေနှင့် ဆိုင်ရှင် ပစ္စည်းတစ်ခု အရောင်းအဝယ် လုပ်နေစဉ်မှာပင် ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော် လိုချင်သော ထိုကာလတန်ဖိုး တစ်ပုံမျှပင်မတန်သော ကစားစရာကလေးကို အလစ်သုတ်လိုက်လေသည်။ အဖေလည်း မသိ။ ဆိုင်ရှင်လည်း မသိ။

အိမ်ရောက်၍ ကျွန်တော် ဝှက်ယူလာခဲ့သော ခိုးရာပါပစ္စည်း ကစား စရာကလေးကို တွေ့သောအခါ ပထမတွင် အဖေ ဒေါပွသည်။ ရိုက်မည် တကဲကဲ ပြုသည်။ ပြီးမှ...

‘အေး...ခုကိစ္စမှာ ဖေဖေ မှားတယ်။ ကလေးလိုချင်တာကို အဝယ် မခိုင်းရဘူးဆိုတဲ့ တစ်ချက်လွှတ်အမိန့်ဟာ ကလေးကို ပြစ်မှုအကျူးလွန် ခိုင်းသလို ဖြစ်သွားတယ်။ ဒီနည်းနဲ့ အဖေ့သား သူခိုးဖြစ်သွားရင် ဖေဖေထက် မိုက်တဲ့ မိဘရှိဦးမလား’ဆိုကာ အိမ်တွင် လာနေသော သူညီဝမ်းကွဲနှင့်အတူ

ကျွန်တော့်ကို ဈေးသို့ ပြန်သွားစေသည်။ အရပ်ခိုးယူခဲ့ရာဆိုင်ကိုသွားပြီး ဝန်ချ တောင်းပန်စေသည်။

ကျွန်တော် ရုတ်တရက် မသွားရဲ။

‘ဒါဟာ ကြောက်စရာ မဟုတ်ဘူး သား။ သူများပစ္စည်း ခိုးတာ ကသာ ကြောက်စရာ။ ခုဟာက ဝယ်ဖို့သွားတာ။ ကိုယ့်မှာရှိတဲ့အပြစ် ပျောက် သွားအောင် တောင်းပန်တာ။ ဒါဟာ ကြောက်စရာ မဟုတ်ဘူး’ အဖေ ပြောခဲ့သည်မှာ သည်မျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ယနေ့ ပြန်လည် ဆင်ခြင် မိသောအခါ မသိ၍ ကျူးလွန်မိသော ပြစ်မှုတစ်ခုအတွက် ဝန်ချတောင်းပန် ရန် ဝန်မလေးသင့်ဟူသော အချက်ဖြစ်ပါသည်။

နောက် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုမှာ အားကစားကိစ္စတွင် အကြောင်းခံပါသည်။ အဖေသည် အားကစားတွင် စိတ်ဝင်စားသည်။ ကျောင်းအားကစားလုပ်ငန်း များကို သူ ဦးစီးသည်။ သူ့သားကိုလည်း သူသည် အားကစားသမား ဖြစ်စေချင်ဟန် တူပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်သည် အားကစားတွင် စိတ်မဝင်စားချေ။ အဖေသည် ကျွန်တော့်ကို အားကစားတွင် ပါဝင်ရန် အမျိုးမျိုး ဖျောင်းဖျသည်။ မရပါ။ နောက်ဆုံး၌ လာမည့် ဒီဇင်ဘာ အားကစားပြိုင်ပွဲတွင် ပြိုင်ပွဲတစ်ခုခု၌ မပါမနေရဟု အမိန့်ထုတ်လေတော့ သည်။ ပြီး သူ့သားသည် မည်သည့်အားကစားနည်းနှင့် သင့်မည်နည်း စမ်းသပ်လေသည်။ အားကစား ဝါသနာမပါလှသော သားသည် အားကစား တွင် ဘယ်ဘက်မှာမှ မစွဲ။ သို့သော် သူ စိတ်မလျော့။ အိုးရိုက်ပွဲတွင် ပါကိုပါရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်သည်။

အိုးရိုက်ပွဲ၏ သဘောမှာ မျက်နှာကို အဝတ်စည်းပြီး အိုးချိတ်ဆွဲ ရာသို့ သွား၍ အိုးကို တုတ်နှင့်ရိုက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ခက်ခဲသောအလုပ် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် ဤအားကစားမှုမှာတော့ ထိုသားသည် ပါဝင်နိုင် ရမည်ဟု အဖေ ယူဆပုံရလေသည်။

သို့ဖြင့် အိုးရိုက်ပွဲပါဝင်ရေးအတွက် ကြိုတင်လေ့ကျင့်မှုများ လုပ်လေ တော့သည်။ လေ့ကျင့်မှု အကြိမ်ကြိမ်ကား လုပ်ပါ၏။ ဘယ်အကြိမ်တွင်မျှ အပေါက်လမ်းမတည့်။ သို့သော်လည်း ပြိုင်ပွဲတွင်ကား ပါဝင်ရလေသည်။

ပြိုင်ပွဲကြီးကြပ်သူသည် ကျွန်တော့်မျက်နှာကို အဝတ်စည်းသည် ကား မှန်ပါ၏။ သို့သော် အဝတ်မှာ တစ်ထပ်တည်း။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော် အိုးကို ခပ်ရေးရေး မြင်ရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အိုးရှိရာသို့ ကျွန်တော် တည့်တည့် မတ်မတ် ရောက်သည်။ အိုးကို ခပ်ပြင်းပြင်း ရိုက်ခွဲပစ်လိုက်သည်။ ထိုပြိုင်ပွဲ တွင် ကျွန်တော် ပထမ။ အဖေသည် ဝမ်းသာမဆုံးတော့။ ကျွန်တော်တို့ ပြိုင်ပွဲဝင်ရာသို့ အပြေးရောက်လာသည်။ ကျွန်တော့်ကို ချီးကျူးသည်။ အိမ်မှာ တစ်လျှောက်လုံး စမ်းသပ်ခဲ့သမျှ မစွဲခဲ့ဘဲ ယခု တကယ့်ပွဲ၌ တစ်ဖြောင့်တည်း ရိုက်နိုင်သည်ကို သူ အတော်ပင် အံ့ဩနေပုံရလေသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော် မနေနိုင်တော့။

‘ပထမရမှာပေါ့ ဖေဖေရဲ့။ ကျွန်တော်က အိုးကို မြင်နေရတာပဲဟာ’
 အဖေသည် ချက်ချင်း မျက်နှာပျက်သွားသည်။ ကျွန်တော့်ကို လူပုံ လယ်မှ ဆွဲခေါ်သည်။ လူသူဝေးရာရောက်မှ တိုးတိုးကျိတ်ကျိတ်မေးသည်။
 ‘သား မြင်ရတယ်ဆိုတာ တကယ်လား’
 ကျွန်တော်က အမှန်ကို ဖြေသည်။

အဖေ မျက်နှာမသာတော့။ ညနေ အိမ်ပြန်ရောက်လျှင် ထိုပြိုင်ပွဲ ကြီးကြပ်သူကို အခေါ်ခိုင်းသည်။ ကြီးကြပ်သူရောက်လာသောအခါ နေ့လယ်က အဖြစ်အပျက်နှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်တော့်ကို မေးမြန်းသည်။ ကျွန်တော်လည်း အဖြစ်မှန်ကို ပြောသည်။

‘ခုလိုဖြစ်ရတာ မကောင်းဘူး။ မင်းက ဘာဖြစ်လို့ ကလေးမျက်နှာ ကို အဝတ်ပါးပါး တစ်ထပ်တည်း စည်းပေးရတာလဲ’

‘ဆရာတို့ သားအဖ နေ့တိုင်း လေ့ကျင့်နေတာ တွေ့နေတော့ ဆရာ ရော ဆရာသားပါ ဘယ်လောက် ပင်ပန်းတယ်ဆိုတာလည်း ကျွန်တော် သိတယ်။ ဒီလောက် ပင်ပန်းခံလျက်နဲ့ ဒီကလေး ဆုမရရင် ဆရာလည်း စိတ်ပျက်မယ်။ ကလေးလည်း စိတ်ဓာတ်ကျမယ်။ ဒါကြောင့် ဆရာလည်း ကျေနပ်၊ ကလေးလည်း ကျေနပ်ရောဆိုပြီး လုပ်လိုက်တာပဲ’ ကြီးကြပ်သူက အရိုးခံနှင့် ဖြေသည်။

သို့သော် အဖေက ဘဝင်မကျ။

‘ခုတော့ သားက မကျေနပ်လို့ ပြောနေပြီ’

‘နေ့လယ်ပြိုင်ပွဲမှာကတည်းက ကျွန်တော် ကြားပါတယ် ဆရာ။ အဲဒီအတွက် ကျွန်တော့်ကိုတောင် ဆရာ့ကို မျက်နှာလုပ်တာပဲဆိုပြီး ပြောကြ ပါသေးတယ်’

‘ပြောမှာပေါ့’

‘ဒါပေမဲ့ ဆရာ။ ဆရာတို့ သားအဖ စိတ်ကျေနပ်အောင် လုပ်မိတာ ပါပဲ ဆရာ’

ထိုအခါ အဖေသည် တွေ့သွားသည်။ ဘာမျှမပြောဘဲ အတန်ကြာ ငေးနေသည်။ အတန်ကြာမှပင်...

‘ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်တယ်။ ခုကိစ္စမှာ သားပြောတာလည်း မှန် တယ်။ မင်းလုပ်တာကတော့ မှန်တယ်လို့ပြောရဖို့ ခက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အားလုံးအပြစ်ကတော့ ဆရာ့ကြောင့်ပဲ။ ဆရာက သားသမီးအပေါ် မဖြစ် နိုင်တာ ဖြစ်စေချင်လွန်းတာဟာ ဆရာ့ရဲ့ ပထမ အမှားပဲ။ သားလုပ်တဲ့ လူရဲ့ အမှန်ကို အမှန်အတိုင်း ပြောဝံ့တာကိုတော့ ဆရာ့သားကို ဆရာ ချီးကျူးရမယ်။ ဆရာ့အတွက် မျက်နှာရပြီးရောဆိုတဲ့ သဘောနဲ့ မင်းလုပ်တဲ့ အလုပ်ကတော့ မှားတယ်။ တခြား ပြိုင်ဘက်ဝင် အားကစားသမားတွေ အပေါ် မတရားရာကျသလို ဆရာ့သားကိုလည်း သူ့ကိုယ်သူ ယုံကြည်မှု ထက် အဖေ့အပေါ် အားကိုးစိတ်၊ အဖေ့ အရှိန်အဝါနဲ့ အရောင်တောက်ချင် စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာစေတာမို့ သားအတွက်လည်း မကောင်းဘူး။ နောင် ဒါမျိုး မလုပ်ဖို့ သတိပေးလိုက်ပါရဲ့ကွာ’ ကစားပွဲ ကြီးကြပ်သူ သူ့တပည့်ကို အညင် အသာ ဆုံးမခဲ့လေသည်။

နောက် အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကား ထောင့်သုံးရာပြည့် အရေးတော် ပုံကာလအတွင်းက အဖြစ်အပျက်တည်း။

ထိုနှစ်မှာ ကျွန်တော် ကျောင်းသက် တစ်နှစ်ရပြီး ဖြစ်သည်။ အသက် ငါးနှစ်ကျော်ပေပြီ။

ချောက် ရေနံမြေတစ်ခုလုံး သပိတ်မှောက်နေသော ကာလ။ မနက် မလင်းမီပင် ကျွန်တော်တို့နေသော ဘီအိုစီ ကျောင်းပတ်လည်၌ သပိတ် တားများ ရောက်လာတတ်သည့် အချိန်အခါမျိုး။

ထိုကာလတွင် ဆောင်းတွင်းခိုက်ခိုက်တုန် ချမ်းနေသည့်နံနက် သုံး နာရီခန့်၌ ကျွန်တော်သည် အိပ်ရာမှ ထရသည်။ သပိတ်တားတွေမလာမီ ကျောင်းသို့ သွားရသည်။ သူများတကာ သပိတ်မှောက်နေချိန်တွင် ကျွန် တော်ကို ကျောင်းတက်စေခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အဖေ ကိုယ်တိုင်ကမူ ကျောင်း တက်ချိန်ရောက်မှ သပိတ်တားများ ရှိနေသည့်ကြားကပင် ရောက်လာမြဲ ဖြစ်သည်။

ဤအဖြစ်ကို ကျွန်တော် မမေ့ပါ။ မမေ့နိုင်သလို အဖေအပြုအမူကို လည်း နားမလည်နိုင်ခဲ့ပါ။ အဖေ နိုင်ငံရေးသမားတွေနှင့် အဆက်အဆံ ရှိခဲ့သည်မှာ အမှန်။ အဖေ နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းတွေကို အားပေးအားမြှောက် လုပ်ခဲ့သည်မှာလည်း အမှန်။ သို့ပါလျက် သူကိုယ်တိုင်နှင့် သူ့သားကို အများသူတကာ သပိတ်မှောက် ဆန္ဒပြနေသည့်ကြားတွင် အဘယ့်ကြောင့် ကျောင်းတက်စေခဲ့ရပါသနည်း။

ဤသို့သော အဖေအပြုအမူနှင့် ပတ်သက်၍ အဖေမရှိသည့်နောက် ကျွန်တော် လူမှန်းသိလာသောအခါ အမေ့ထံ စုံစမ်းကြည့်မိလေသည်။

‘ဟုတ်တယ် သား။ မင်း အဖေဟာ ဒီအချိန်က ကျောင်းသား သပိတ်မှောက် ခေါင်းဆောင်တွေကို အားပေးအားမြှောက်လုပ်တာလည်း အမှန်ပဲ။ သခင်ဘိုးလှကြီးတို့လူသိုက်ကို အကူအညီပေးခဲ့တာလည်း အမှန်ပဲ။ ဒါပေမဲ့ မင်းတို့ကို ဘာဖြစ်လို့ ကျောင်းတက်စေခဲ့သလဲ။ သူကိုယ်တိုင်ကကော ဘာလို့ တက်သလဲဆိုတာကတော့ ဘီအိုစီကို မျက်လှည့်ပြတဲ့ သဘော ပေါ့ကွယ်။ ဒီအချိန်က အစစအရာရာ လျှို့ဝှက်လုပ်ရတော့ တစ်ဖက်က ဘီအိုစီကို အယုံသွင်းပြီး တစ်ဖက်မှာ လုပ်စရာရှိတာတွေ ဖြောင့်ဖြောင့် လုပ်နိုင် အောင် ကြံတာပဲ။ ဒါကြောင့် ဒီတုန်းက မင်းအဖေ ကျောင်းတက်လာပြီဆို သူ့တပည့်တွေက သပိတ်မတားဘဲ လွတ်လိုက်တာပေါ့။ အဲဒီကိစ္စမှာလည်း ဘီအိုစီ မျက်နှာဖြူအရာရှိက မင်းတို့အဖေကို ခေါ်မေးသေးတယ်။ မသင်္ကာ

လို့တဲ့။ 'ဘလှိုင်ကို ဘလှိုင်တပည့်တွေက ဘာဖြစ်လို့ သပိတ်မတားတာလဲ' လို့ မေးသတဲ့။ ဒီတော့ မင်းတို့အဖေက ပြောတယ်။ 'ဘလှိုင်တပည့်တွေက ဘလှိုင်ကို မကျေနပ်တာမှ မဟုတ်ဘဲ၊ ဘာဖြစ်လို့ ဘလှိုင်ကို သပိတ်တား မှာလဲ။ ဘလှိုင်တပည့်တွေ မကျေနပ်တာက ခင်ဗျားတို့ အင်္ဂလိပ်တွေကို မကျေနပ်တာပါ'လို့ ပြောမိလို့တောင် ဘီအိုစီက မင်းတို့အဖေပေါ် မကျေနပ် ဖြစ်ခဲ့ဖူးသေးတယ်ကွယ့်'

အမေက ဤသို့ ရှင်းပြခဲ့ဖူးလေသည်။

ယခုကား ထိုကျောင်းဆရာ ဦးဘလှိုင်သည် မရှိတော့ပေ။ ဦးဘလှိုင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်ပင် အနှစ်သုံးဆယ်တင်းတင်း ပြည့်ခဲ့ပြီဖြစ်၏။ သို့သော် ထိုလွန်ခဲ့သော အနှစ်သုံးဆယ်ကျော်ကျော်က ကျောင်းဆရာတစ်ယောက်၏ စိတ်ထား၊ သဘောထားနှင့် အပြုအမူ အဆက်အဆံကိုကား ကျွန်တော် သတိရ မှတ်မိနေဆဲ ဖြစ်လေသည်။

၂။ ဦးစိန်

အတိတ်ပန်းချီကားများမှာ မှုန်ဝါးဝါး နိုင်လှဘိသည်။ ထို့ကြောင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မတိုင်မီ လေးတန်းအထိ ဆရာများကို ကျွန်တော် ကောင်းစွာ မမှတ်မိတော့။ မမှတ်မိတော့ဆိုသည်မှာ ထိုဆရာများ၏ ကျောင်းဆရာအဖြစ် သင်ပြပုံ၊ ဆက်ဆံပုံများကို ဆိုလိုပါသည်။ အမည်နှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်များကိုကား မမေ့သေး။ မည်သို့ဖြစ်စေ ထိုကာလဖြစ်ရပ်များသည် စိတ်အာရုံ၌ မပီသကြတော့ပေ။

မကြာသေးမီက သတင်းစာတွင် မကွေးမြို့ အစိုးရ အထက်တန်းကျောင်းမှ ဆရာမ ဒေါ်တင်မေ ကွယ်လွန်သောသတင်းကို ဖတ်ရလေသည်။ ထိုအခါ ဆရာမ၏ ရုပ်သွင်ကို ပြန်လည် မှန်းဆကြည့်မိသည်။ ရုပ်သွင်ကို မြင်ယောင်မိသည်။

ဒေါ်တင်မေကား စစ်ပြီးခေတ် ကျွန်တော် ပထမဆုံး ပြန်တွေ့ရသော ဆရာမဖြစ်သည်။ သို့သော် မကွေးကျောင်း၌ ကျွန်တော် ပညာသင်ယူခဲ့ရသောကာလမှာ မကြာရှည်လှပေ။ ခင်မင်ဖော်ရွေသလောက် စည်းကမ်းကြီးသော ဆရာမအဖြစ်သာ မှတ်မိတော့သည်။

ကျွန်တော် မကွေး အစိုးရမူလတန်းကျောင်းတွင် ပညာသင်ခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၄၆ ခုနှစ် ပညာသင်နှစ်အစတွင် ချောက်မြို့ အစိုးရမူလတန်းလွန်ကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ရလေသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော် ပထမဆုံး တွေ့ရ

သော ဆရာကား ဆရာဦးစိန်တည်း။ ကျွန်တော်တို့ တပည့်များက ခေါ်ဝေါ်ကြသည်မှာ ဆရာစိန်ဟူ၍ ဖြစ်၏။

ဆရာစိန်ကို ကျောင်းခန်း၌ တွေ့ရ၍သာ ကျောင်းဆရာ တစ်ယောက်ဟု မှတ်ယူရသည်။ တခြား တစ်နေရာတွင် တွေ့ရပါက ကျောင်းဆရာတစ်ယောက်ဟု မထင်ရလောက်အောင်ပင် သူ၏ရုပ်ရည် အပြင်ပန်း အသွင်သဏ္ဍာန်များသည် ယေဘုယျ ကျောင်းဆရာတို့နှင့် ကွဲပြား၏။

ဆရာစိန်သည် အရပ်အမောင်း၊ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည် ကောင်းသည်။ အရပ်မြင့်သည်၊ ကိုယ်ထည် တုတ်ခိုင်သည်။ ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံမှာ လည်း ထူးကဲသည်။ မန္တလေးမြောက်ပြင် သို့မဟုတ် ရွှေတောင်ပိုးလုံချည် အကွက်ကျဲကို သေသေသပ်သပ်ဝတ်လေ့ရှိသည်။ အင်္ကျီအဖြူရောင် လည်ကတုံးအပေါ်၌ အယ်လပတ်ကား တိုက်ပုံအင်္ကျီအနက်၊ စိန်လက်စွပ်၊ စိန်ကြယ်သီးတို့ကို အမြဲဆင်ယင်သည်။ ကာကီရောင် ဖော့ဦးထုပ်ကိုလည်း ဆောင်းလေ့ရှိသည်။ စစ်ပြီးစကာလ အစစ အရာရာ ချို့တဲ့သောခေတ်တွင် ဆရာ၏ ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံမှာ လခနည်းသော ကျောင်းဆရာတစ်ယောက်နှင့် မည်သို့မျှမတူ။ ရုတ်တရက်တွင် အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်း အရာရှိတစ်ယောက်လားဟု ထင်ရဖွယ် ရှိလေသည်။

သို့သော် ဆရာစိန်သည် ကျောင်းဆရာအစစ်ဖြစ်သည်။ သူ့ရုပ်သွင် ဟန်ပန်မူရာ ထည်ဝါခွဲညားသလောက် သူ့စိတ်ဓာတ်သည် သိမ်မွေ့သည်၊ နူးညံ့သည်၊ ရောင့်ရဲသည်။

သူသည် ချောက်မြို့ ဇာတိမဟုတ်။ သို့သော် ချောက်မှာပင် အခြေချမည်ဟု မူလကတည်းက ကြံစည်ထားဟန်ရှိသည်။ ချောက်၌ ခြံမြေ ဝယ်သည်၊ တိုက်ဆောက်သည်။ ကျောင်းဆရာထဲမှာ တိုက်နှင့်တာနှင့် ကိုယ်ပိုင်မြေနှင့် ခြံနှင့် နေနိုင်သူရှားသည်။ ဆရာစိန်သည် မူလကပင် ပြည့်စုံပြီးဖြစ်သည်။ ကျောင်းဆရာမလုပ်ဘဲလည်း စားနိုင်သောက်နိုင်သည်။ ထည်ကြီးဝါကြီး လုပ်လိုသဖြင့် တခြားအလုပ်လုပ်မည်ဆိုလည်း လုပ်နိုင်သည်။ သို့သော် သူ ကျောင်းဆရာအလုပ်မှာသာ မွေ့လျော်သည်။

ကျွန်တော် ဆရာကို စတွေ့စက ဆရာသည် ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး ဖြစ်သည်။ သို့သော် ယာယီ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးသာ ဖြစ်သည်။ သူ့မှာ ထိုအချိန်က အမြဲတမ်း ကျောင်းအုပ်ခန့်ထားနိုင်လောက်သော ပညာအရည် အချင်း မရှိသေး။ သာမန် ဆယ်တန်းနှင့် ဆရာဖြစ်သင်ဆင်း ကျောင်းဆရာ တစ်ယောက်သာ ဖြစ်သည်။ အသက်အရွယ်မှာ လေးဆယ်ကျော်ရံမျှ ရှိဦး မည်။ စစ်ပြီး ကျောင်းဖွင့်စ ဆရာကြီးမရသေးသဖြင့် ကျောင်းအုပ်အဖြစ် တာဝန်ယူနေရခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်သည် စစ်မဖြစ်မီက လေးတန်းအထိ ပညာသင်ဖူးခဲ့ သော်လည်း စစ်ပြီးခေတ် ကျောင်းပြန်နေသောအခါ သုံးတန်းမှစ၍ နေရ သည်။ ဤအခြေအနေကို ကျွန်တော် မကျေနပ်။ မကွေးကျောင်းမှာကတည်း က မကျေနပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အမှန်အတိုင်းဆိုလျှင် ယခု ချောက်ကျောင်း ရောက်သောအခါ ငါးတန်းလောက် ရောက်နေဖို့ကောင်းသည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်တော် လေးတန်း။ သည့်အတွက် ကျွန်တော် မကျေနပ်။ ထိုမကျေနပ် မှုသည် တစ်နေ့တွင်ပေါက်ကွဲလေတော့သည်။

ဆရာစိန်၏ အချိန်မှာဖြစ်သည်။ ထိုအခါက ဆရာစိန်သည် ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး တာဝန်ကိုလည်း ယူလျက်ရှိသည်။ လေးတန်းမှစ၍ အင်္ဂလိပ်စာ သင်ရသည်။ အထက်တန်းများ၌ သင်ရသည်။ သင်ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာစိန်သည် ကျွန်တော်တို့အတန်းတွင် အင်္ဂလိပ်စာ သင်သည်။

‘ကျွန်တော် ဒီစာတွေ သင်ပြီးသား ဆရာ’

ကျွန်တော့် မကျေနပ်မှုသည် စတင် ပေါက်ကွဲလေသည်။ အသံ ကိုက မှုမမှန်လှ။

ဆရာသည် ကျွန်တော့်ကို တအံ့တဩ ကြည့်သည်။ ကျွန်တော့် ရင်ထဲ၌ မကျေနပ်မှုဖြင့် လှိုင်းထနေသလောက် ဆရာမျက်နှာသည် ကြည့်စင် နေသည်။ ပြီး ပြုံးသည်။

‘သင်ပြီးသား ထပ်သင်ရတော့ ပိုမကောင်းပေဘူးလားကွယ့်’

ကျွန်တော် ရှင်းပြရလေသည်။ စစ်မဖြစ်မီက လေးတန်းတွင် ပညာ သင်ခဲ့ကြောင်း၊ မနှစ်က မကွေးကျောင်း၌ သုံးတန်းက ပြန်သင်ရကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် တစ်တန်းနာနေကြောင်း။

‘အို...ဒီလိုဆို အမှန်ပဲ မင်း နှစ်နာတယ် ထင်ရတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ဒီလို ရှိပါတယ်ကွာ။ မင်း ကြိုးစားပါ။ ခု ပထမအစမ်းမှာ မင်း တကယ် တော်ရင် ဆရာ ငါးတန်းကို တင်ပေးမယ်’ ဆရာက ရှင်းလင်းပြောပြသည်။

တပည့်၏ ကာလကြာရှည်ခဲ့သော မကျေနပ်မှုသည် ဆရာရှင်းပြ ချက်တွင် ကျေပျက်ရလေတော့သည်။

ဆရာ ရှင်းလင်းချက်သည် သာမန် နှစ်သိမ့်မှုသက်သက်မဟုတ်။ အမှန်ပင် ဆရာသည် တပည့်၏ ပညာကြိုးစားရေးကို တိုက်တွန်းသည်။ သတိလည်း ပြုသည်။ ကြိုးစားသည်နှင့်အမျှလည်း ထိုနှစ် ပထမအစမ်း မှာပင် ငါးတန်းသို့ တင်ပေးခဲ့သည်။ (စစ်ပြီးစက စစ်တွင်း ပညာသင်ပျက် ကွက်မှုကြောင့် အစမ်းစာမေးပွဲများ၌ တော်သူများကို အတန်းတင်ပေးခဲ့ သည်။)

ဆရာသည် တပည့်၏ ပညာရေးကိုသာ ဂရုပြုသည်မဟုတ်။ တပည့်တစ်ဦးစီ၏ စီးပွားရေး၊ အိမ်တွင်းရေး အခြေအနေများကိုလည်း လေ့လာ အကဲခတ်လေ့ ရှိသည်။ စီးပွားရေး ချို့တဲ့သူများကို ကျောင်းလခ လွတ်ငြိမ်းခွင့်ရရေးအတွက် ဆရာကပင် ကိုယ်စားပြု၍ လျှောက်ပေးခဲ့လေ သည်။

ဆရာသည် တော်သူကို မြှောက်စား၏။ သို့သော် ဆရာမြှောက် စားမှုသည် အကန့်အသတ်နှင့် ဖြစ်သည်။ စည်းနှင့် ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော် ခြောက်တန်းနှစ်မှာ ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်၌ ဆရာစိန်မှာ ကျောင်းအုပ် မဟုတ်တော့ပေ။ လက်ထောက်ဆရာ ဖြစ်သည်။ သင်္ချာနှင့် ပထဝီ ပြုသည်။ ကျွန်တော် သင်္ချာအသင့်အတင့် တော်သည်။ သို့ပေမဲ့ ထိုအရွယ်၌ အသင့်အတင့်တော်သည်ကိုပင် ဟန်ရေးပြချင်သည်။ နှစ်နာရီ မေးခွန်း သင်္ချာပုစ္ဆာကို ဆယ့်ငါးမိနစ်နှင့် တွက်ပြလိုက်သည်။ ထိုအခါ

ဆရာစိန် သည်းမခံတော့။ ဆယ့်ငါးမိနစ်အကြာတွင် စာမေးပွဲခန်းမှ ထွက်လာသော ကျွန်တော့်ကို ကြိမ်နှင့် ဆုံးမလေတော့သည်။

‘ငါ သင်္ချာတော်တယ်ဆိုပြီး ဒီလိုလုပ်တာ ကောင်းသလား။ စာမေးပွဲမှာ အလျင်ပြီးရေးက အဓိကလား၊ အားလုံး မှန်ရေးက အဓိကလား။ အလျင်ပြီးတာကို ဂုဏ်ယူဖို့ မဟုတ်ဘူး’ စသည်ဖြင့် ဆူပူကြိမ်းမောင်းလေတော့သည်။

ထိုစဉ်ကမူ ဆရာ့ကို မျက်ကောင်းမျက်မိပေမည်။ နောင်တွင်ကား ဆရာ့အဆုံးအမကို သဘောပေါက်ခဲ့လေသည်။

ဆရာစိန်ကား ဤသို့သော ဆရာတည်း။

နောင်နှစ်များတွင် ကျောင်း၌ အရည်အချင်းပြည့်ဆရာတွေ ရောက်လာသည်။ တက်ကြွထက်သန်သော လူရွယ်ပိုင်းဆရာတွေ များလာသည်။ ပညာရည် တိုးတက်ရေးအတွက် ကြိုးစားကြသည်။ ဘွဲ့ရဆရာတွေလည်း များလာသည်။ သို့ပေမဲ့ ဆရာစိန်သည် သူ့တိုးတက်ရေးအတွက် မကြိုးစား။ တပည့်တွေ တိုးတက်ရေးကိုသာ သူ ကြိုးစားသည်။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ဖြစ်သော ဆရာဦးစိန်ထွန်းသည် ပြင်ပ ဥပစာ စာမေးပွဲကို ဖြေသည်။ ဆရာစိန်ကိုလည်း ဖြေဖို့ တိုက်တွန်းသည်။ သို့သော် ဆရာ မဖြေ။ ဆရာ ရောင့်ရဲသည်။ ကြီးပွားလိုစိတ် ရှိပုံမပေါ်။ ပြည့်ဝပြီးဖြစ်၍ဟု ထင်ချင်ထင်နိုင်သည်။ ဆရာ့စရိုက်ကိုက သည်အတိုင်းပင်။

နောက်ဆုံးတွင်ကား ဆရာဦးစိန်ထွန်း တိုက်တွန်းလွန်းသဖြင့် သူ စာမေးပွဲ ဖြေဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ ထက်ထက်သန်သန် မရှိလှ။ အေးအေးဆေးဆေးပင်။ သို့ဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကိုးတန်းနှစ်လောက်တွင် သူ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ ရလေသည်။

ကျွန်တော်တို့ကို အထက်တန်းတစ်လျှောက်လုံး သင်္ချာပြလာခဲ့သော ဆရာမှာ ဆရာစိန် ဖြစ်သည်။ ဆရာသည် သင်ပြပို့ချရာ၌ စိတ်ရှည်သည်။ - သို့ပေမဲ့ သင်ပြပို့ချမှုကို ငရုမပြုလျှင်ကား နည်းနည်းကလေးမျှ သည်းမခံ။

ကျွန်တော် ကိုးတန်းနှစ်မှာ ဖြစ်သည်။ ဆရာသည် ဂျီသြမေတြီ ဉာဏ်စမ်းပုစ္ဆာတစ်ခုကို စိတ်ရှည်လက်ရှည် ရှင်းပြနေချိန် ဖြစ်သည်။ ကျွန်

တော်တို့လူသိုက်မှာ နောက်ပိုင်း၌ စကားတွတ်ထိုးနေကြသည်။ ဆရာပြနေသည်ကို ဂရုမစိုက်။ ဤအခြေအနေကို ဆရာ မသိမဟုတ်။ သိမည်ပင်။ သို့သော် ဆရာသည် သင်လက်စကို ဆက်သင်သည်။ မည်သည့်အချိန်တွင် ဆရာ ရှင်းပြပြီးသွားသည် မသိ။

‘ဟေ့...မောင်ကျော်ဆွေ ထစမ်း’

ကျွန်တော် ထရလေပြီ။

‘အခု ဆရာပြသွားတာကို ပြန်ပြစမ်း’

ကျွန်တော် အဘယ်မှာ ဖြေတတ်ပါမည်နည်း။

‘ကျွန်တော် မရှင်းဘူး ဆရာ’

‘ကောင်းပြီ၊ ဆရာပြတာက မရှင်းတာလား။ မင်းက မရှင်းတာလား’

ကျွန်တော် မဖြေတတ်။

‘ကဲ...နားမလည်တဲ့လူ မတ်တတ်ရပ်’

ကျွန်တော်မှအပ အားလုံး ထိုင်လျက်။

‘အားလုံး နားလည်ရဲ့လား’

‘လည်ပါတယ်’ အားလုံး အသံ။

ဆရာ ဘာမျှမပြော။ ကျွန်တော့်နား ရောက်လာသည်။

‘မင်း ဘာဖြစ်လို့ နားမလည်တာလဲ’

‘မရှင်းလို့ ဆရာ’

ဆရာမျက်နှာသည် နီလာပေပြီ။ မျက်လုံးသည်လည်း ပို၍ ပြူး

ကျယ်လာဟန် ရှိသည်။

‘ဘာမရှင်းတာလဲ’ အသံတုန်နေပြီ။

‘တစ်ခုလုံးပဲ ဆရာ’ ကျွန်တော့်အသံသည်လည်း ထစ်အ တုန်ယင်

နေသည်။

‘ဖျောင်း’

ဆရာလက်ဝါးသည် ကျွန်တော့် ဇက်ပိုးပေါ်သို့ အရှိန်ဖြင့် ကျလာ

လေတော့သည်။ ကျွန်တော် မိုက်ခနဲ ဖြစ်သွားသည်။

ဆရာသည် ဘာမျှဆက်မပြောတော့။ နေရာမှ ချက်ချင်း ထသွားသည်။ အတန်းထဲမှာပင် မနေတော့။ ခဏအကြာတွင် ကျောင်းရုံးခန်းက ရုံးစေ ဝင်လာသည်။

‘မောင်ကျော်ဆွေ ကျောင်းဆင်းရင် ဆရာစိန်က သူ့အိမ် လာခဲ့ပါတဲ့’

သို့ဖြင့် ဆရာအိမ်သို့ သွားရလေတော့သည်။ အိမ်သို့ရောက်လျှင် ရောက်ချင်း ဆရာသည် အတန်းထဲတုန်းက ပုစ္ဆာကို ရှင်းပြသည်။ ပြီးသည်နှင့်...

‘မင်း အတန်းထဲမှာ ပြစ်မှုနှစ်ခု ကျူးလွန်ခဲ့တာကို သတိပြုမိခဲ့ရဲ့လား’

‘ကျွန်တော် မှားပါတယ် ဆရာ’

‘အေး...ဒီကိစ္စက တောင်းပန်ရုံနဲ့ မရဘူး ကျော်ဆွေ။ မင်း စော်ကားတာက ဆရာ့ကို စော်ကားတာသက်သက် မဟုတ်ဘူး။ ဆရာ စာပြနေတာကို ဂရုမပြုတာဟာ ဆရာ့ကို စော်ကားတာပဲ။ အကုန် မရှင်းဘူး ပြောတာဟာလည်း ဆရာ့ကို ထပ်စော်ကားတာပဲ။ ဒီထက်ဆိုးတာက ဆရာ့ကို ထပ်ရှင်းပြခိုင်းတာဟာ တစ်တန်းလုံးမှာ မင်း ဂရုမစိုက်လို့ မင်းတစ်ယောက်တည်း နားမလည်တဲ့အတွက် ဆရာ မင်းကို ထပ်ရှင်းပြရင် တခြား ကျောင်းသား ကျောင်းသူတွေကို စော်ကားရာ မရောက်ပေဘူးလား။ ဒါဟာ ဆရာ့ကို စော်ကားသလို ကိုယ်နဲ့တစ်တန်းတည်းက ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူတွေကိုပါ စော်ကားတာပဲကွ။ မင်း နားလည်ရဲ့လား’

‘ဟုတ်ကဲ့ပါ ဆရာ’

‘မင်း နောင်ကို ဒီလို အချိုးမျိုး ဘယ်တော့မှ မချိုးနဲ့။ နားလည်ရဲ့လား’

‘ဟုတ်ကဲ့ ဆရာ’

ဤသို့လျှင် ဆရာသည် သင်ပြမှုနှင့် ပတ်သက်လာပါက သည်းမခံတတ်သလောက် တပည့်အပေါ် ညှာတာစိတ်ကား ကြီးမားလှဘိသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဆရာသည် သူ၏သင်ကြားမှုကို အတန်းထဲမှာသာ အဆုံး

မသတ်။ စာမလိုက်နိုင်သူများ၊ သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်တွင် ညံ့နေသူများကို အိမ်သို့ခေါ်ပြီး သီးခြားသင်ပေးလေ့ ရှိလေသည်။ (ယခုခေတ် ကျူရှင်ပေး နည်းမျိုး မဟုတ်ပါ။ စေတနာသက်သက်ဖြင့် ခေါ်ယူသင်ပေးခြင်း ဖြစ်လေ သည်။)

ဆရာသည် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူတွေအပေါ်တွင် သင်ပြမှု၌ သာ ဂရုပြုသည်။ စိတ်ရှည်သည် မဟုတ်ပေ။ အပြုလုပ်ငန်း၊ တိုးတက်မှု လုပ်ငန်း၊ အားပေးသင့်သော လုပ်ငန်းမျိုးကို ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူတွေ လုပ်ကိုင်နေသည်ကို တွေ့လျှင် ဆရာ အားပေးတတ်သည်။ ကူညီတတ် သည်။

၁၉၅၀ ပြည့်နှစ် ဆရာ ချောက်မှ ပြောင်းရလေသည်။ အထက် မင်းလှသို့ ဖြစ်သည်။ ဆရာ တပည့်တွေကို မခွဲချင်။ ဆရာသည် အထက် မင်းလှသို့ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးအဖြစ် ပြောင်းရခြင်းဖြစ်သည်။ စင်စစ် ဆရာသည် ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးရာထူးကို မစုံမက်။ ချောက်မှာ ဆရာ အခြေချမိပြီးလည်း ဖြစ်သည်။ တပည့်တွေကိုလည်း သံယောဇဉ်တွယ်နေ ပြီ။ ထို့ကြောင့် ဆရာ မပြောင်းချင်ပေ။ သို့ပေမဲ့ ဆရာ့အဖို့ မပြောင်းမဖြစ် အခြေအနေများကား ဖန်တီးလာပေပြီ။

‘ဆရာ မပြောင်းချင်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ခုဟာက ဆရာတို့ကျောင်းမှာ ဆရာတချို့ကြောင့် ဖြစ်လာတဲ့ အခြေအနေတွေကြောင့် ဆရာတို့ပါ ခုလို အပြောင်းအရွှေ့ ခံကြရတယ်ဆိုတာ တပည့်တို့လည်း အသိပဲ။ အထူးသဖြင့် ကျောင်းစာရေးလုပ်နေတဲ့ မောင်ကျော်ဆွေ ပိုသိပါတယ်။ ဆရာ ရာထူး တိုးလို့ ဝမ်းသာတယ် မထင်နဲ့။ ခွဲရတဲ့အတွက် ဝမ်းနည်းတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်တတ်နိုင်မလဲ။ ဆရာ သွားရမှာပဲ။ ဒီတော့ ဆရာ့အိမ်ကို လူငှားလည်း မတင်ဘူး။ ရောင်းလည်း မရောင်းဘူး။ ခု မင်းတို့တစ်တွေ လက်ရေးစာ စောင်ထုတ်နေကြ၊ ကျောင်းသားတွေ တိုးတက်ရေးအတွက် စုဝေးလုပ်ကိုင် နေကြတာတွေကို ဆရာ သဘောကျတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဆရာ့အိမ်ကို မင်းတို့ ဆီမှာ အပ်ခဲ့မယ်။ ဆရာ့အိမ်မှာနေပြီး ကျောင်းနဲ့တကွ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်း

သားတွေကို တိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်း စုဝေးလုပ်ကိုင်ကြပါလို့ ဆရာ မှာခဲ့ချင်တယ်’

ဤသို့ဖြင့် ကျောင်းနှင့် မလှမ်းမကမ်းက အိမ်ကလေးကို ဆရာ သည် ကျောင်းသားတွေလက် ဝကွက်အပ်ခဲ့လေသည်။ မကြာမီပင် ဆရာ အိမ်ကလေးသည် ကျောင်းသားများ စုဝေးရာ၊ လက်ရေးစာစောင်ထုတ်ဝေ ရာဌာနကလေး ဖြစ်လာခဲ့လေတော့သည်။

ဆရာသည် တပည့်ဟောင်းတွေနှင့် ဝေးခဲ့လေပြီ။ တပည့်သစ်တွေ နှင့် တွေ့နေလေပြီ။ တပည့်သစ်တွေ အပေါ်မှာလည်း တပည့်ဟောင်းတွေ လိုပင် ဆက်ဆံသည်။ တပည့်ဟောင်းတွေကိုလည်း မမေ့။ ဆရာကျောင်း မှ ကျောင်းထွက်ကြပြီး ရန်ကုန်၌ ဆက်လက် ပညာသင်နေကြသော တပည့် များသည် ရန်ကုန်မှပြန်တိုင်း၊ ရန်ကုန်သို့သွားတိုင်း ဆရာရှိရာ မင်းလှသို့ ဝင်ကြ ထွက်ကြမြဲဖြစ်၏။ မည်သူဝင်လာလာ ဆရာသည် တပည့်တွေ အကြောင်း စုံစမ်းသည်။

ဆရာတပည့်တွေထဲမှာ တချို့ တက္ကသိုလ်ရောက်ကြပြီ။ တချို့ အင်းစိန် အစိုးရစက်မှုလက်မှုသိပ္ပံမှာ၊ တချို့ ဆရာအတတ်သင်မှာ၊ တချို့ လက်ထောက်ကျန်းမာရေးမှူး သင်တန်းမှာ အချို့ ချောက်မြို့မှာပင် ကျန်ခဲ့ သည်။

သို့ပေမဲ့ ဆရာသည် တပည့်တွေအကြောင်းကို စုံစမ်းသည်။ တစ်ဆင့်စကားဖြင့် ဆုံးမမှာကြားတတ်သည်။

‘မင်းလည်း ကျောင်းတုန်းကလို ကလေးစိတ်မမွေးနဲ့တော့ မောင် ကျော်ဆွေ။ မကြာခင် မင်း ကျောင်းဆရာ ဖြစ်တော့မယ်။ ဒီတော့ ကျောင်း သားတုန်းက ရွတ်နောက်နောက် အမူအကျင့်တွေဖျောက်။ ပြီးတော့ မောင် ကျော်တစ်ကောင်လည်း ခုထိ ဆယ်တန်း မအောင်သေးဘူး ကြားတယ်။ အဲဒါ ဆရာက မှာတယ်လို့ပြောပါ။ ဆရာတပည့်တွေ အတန်းတစ်တန်းမှာ အကြာကြီး မနေသင့်ဘူးလို့။ အောင်ကြည့်စိန် ရေတပ်ထဲမှာဆို။ ဒီ ကောင်လည်း အရင်လို ပြောင်ချော်ချော် နေတုန်းပဲလား။ ဆရာက ဆုံးမ တယ်လို့ ပြောပါ’ စသည်ဖြင့်။

ဆရာသည် တကယ့်ကျောင်းဆရာဟု ဆိုရပေမည်။ ကျောင်းဆရာ ဆိုရာတွင် ဆရာစိတ်ကို ပညာရေးဝန်ထမ်းဟု ယေဘုယျ အသုံးအနှုန်းဖြင့် မသတ်မှတ်သင့်ပေ။ ထို့ကြောင့်လည်း ဆရာကို တကယ့်ကျောင်းဆရာဟု ဆိုခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ကျောင်းဆရာအလုပ်၌သာ မွေ့လျော်သော၊ ကျောင်း ဆရာဘဝတွင်သာ နေလိုသော၊ တပည့်တွေနှင့် ဆက်ဆံပေါင်းသင်းနေလို သော ဆရာစစ်စစ် ဖြစ်လေသည်။

ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး လုပ်ရသည်ကိုပင် သူ မပျော်။

‘ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးဆိုတော့ ရာထူးကတော့ ကြီးတာပေါ့။ ဒါပေ မဲ့ တပည့်တွေနဲ့က အရင်လို မရင်းနှီးရတော့ဘူး။ အခု ကျောင်းအုပ်ဆရာ ကြီးမှာ ရုံးအလုပ်ပဲ လုပ်ရတာနဲ့ အချိန်ကုန်၊ စာဝင်သင်ပြန်တော့လည်း တစ်တန်းတလေ တစ်ချိန်တလေ သင်ရတာကွ။ တပည့်တွေ အားလုံးနဲ့က တနင်္ဂနွေ တစ်ပတ်တစ်ခါ အဆင်မပြေမှာပဲ တွေ့ရတာဆိုတော့ ဟိုစဉ်ကလို တစ်ယောက်အကြောင်းတစ်ယောက် အသေးစိတ် မသိရ၊ ရင်းနှီးမှုလည်း မရ။ ဒီမယ် မောင်ကျော်ဆွေ၊ မင်းလည်း ကျောင်းဆရာလုပ်မယ့်သူပဲ။ ဒီတော့ ဆရာ မင်းကို တစ်ခုမှာချင်တယ်။ ကျောင်းဆရာတစ်ယောက်ဟာ တပည့် တွေနဲ့ အမြဲလို ဆက်သွယ်မှု ရှိနေရမယ်။ တပည့်တစ်ဦးစီရဲ့ ကျောင်းတွင်း အခြေအနေအပြင် စာသင်ခန်းပြင်ဘက် အခြေအနေ တစေ့တစောင်းကိုပါ သိအောင် ကြိုးစားရလိမ့်မယ်။ ဒါမှ ဘယ်တပည့်ကို ဘယ်လိုဆုံးမရမယ်၊ ဘယ်လို နှစ်သိမ့်ရမယ်၊ ဘယ်လို ဖျောင်းဖျရမယ်ဆိုတာ သိမယ်။ အဲဒီလို သိလာတာနဲ့အမျှ ဆရာနဲ့တပည့် ဆက်ဆံရေးဟာ ပိုမို ရင်းနှီးမှု ရလာမယ်။ ပိုမို ရင်းနှီးမှုရတာနဲ့အမျှ သင်ကြားရေးမှာ ပိုပြီး အောင်မြင်နိုင်တယ်ကွ။

‘အင်း...ဆရာမှာတော့ တို့ ဟိုစဉ် ချောက်မှာ လက်ထောက်ဆရာ လုပ်ရတုန်းကလောက် မပျော်တာ အမှန်ပဲ။ ခုဟာက ဆရာကြီးဆိုပြီး ကြောက်တာ၊ တချို့တော့လည်း ကြောက်ချင်ယောင် ဆောင်တာပဲရှိတာ။ ဟိုတုန်းကလို ချစ်ကြောက်ရိသေဆိုတာ မလွယ်ဘူး။ ဘာဖြစ်ဖြစ် ဆရာ တော့ စာသင်တဲ့ ဆရာပဲ လုပ်ချင်တယ်’

ထို့ကြောင့်လည်း ကျွန်တော်သည် ဆရာစိန်ကို တကယ့်ကျောင်း ဆရာဟု သုံးနှုန်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သို့ပေမဲ့ ဆရာ၏ ကျောင်းဆရာသက်တမ်းကား မကြာပေ။ ၁၉၅၄ ခုလောက်တွင် ဆရာ မင်းဘူးသို့ ခရိုင်ပညာဝန်အဖြစ် ပြောင်းရွှေ့ရသည်ဟု ကြားရလေတော့သည်။ ကျွန်တော်လည်း ရန်ကုန်၌ အခြေချမိပြီဖြစ်၍ ဆရာနှင့် မတွေ့ရတော့ပေ။ သို့ပေမဲ့ ဆရာထံမှတစ်ဆင့်မှာ ဆုံးမစကား များကိုကား ကျွန်တော်တို့ နာခံရဆဲ ဖြစ်လေသည်။

၁၉၅၅ ခုနှစ်လောက်တွင် ကျွန်တော် သမိုင်းကော်မရှင်သို့ ပြောင်း ရွှေ့အမှုထမ်းရသောအခါ ဆရာနှင့်တွေ့ရန် အကြောင်းဖန်လာခဲ့လေသည်။ ကျွန်တော်သည် ကျောက်စာကူးဘဝဖြင့် စကုသို့ လာခဲ့ရသည်။ ထိုအခါ ဆရာရှိသော မင်းဘူးကို ဖြတ်ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာ့ကို ဝင်တွေ့ခွင့် ရလေသည်။

ထိုစဉ် ကျောင်းဆရာဘဝကပင် ရုပ်ရည်သွင်ပြင် ထည်ဝါခုံညား လှသော ဆရာသည် ယခု ခရိုင်ပညာဝန်ဘဝ၌ သူ့ရုပ်သွင်ပြင်သည် သူ့ အလုပ်နှင့် ပိုမို လိုက်ဖက်နေလိမ့်မည်ဟု တွေးထင်လာခဲ့သည်။

သို့ပေမဲ့ တကယ် တွေ့ရသောအခါတွင်ကား ဆရာ့ အခြေအနေ မှာ အပြောင်းလဲကြီး ပြောင်းလဲ၍နေပေပြီ။ ခန္ဓာကိုယ်သည် မှန်းဆမရ လောက်အောင် ပိန်ချိုး၍နေပေပြီ။ မျက်နှာသည်လည်း ညှိုးနွမ်းလှစွာ၏။ ဆရာ့အသက်မှာ အလွန်ဆုံးရှိုလှ ငါးဆယ်။ သို့ပေမဲ့ ထိုစဉ် တွေ့စ လေးဆယ်ကျော်အရွယ်အမှန်ကို ငုံးဆယ်သာသာပဲရှိဦးမည် ထင်ခဲ့ရ လောက်အောင် နုပျိုလှသော ဆရာ့ရုပ်သွင်မှာ ယခုကား ဆယ်နှစ်ခန့် ပို၍ အိုစာနေပြီလား ထင်ရသည်။

‘မင်း ကျောင်းဆရာအလုပ်က စောစောထွက်လိုက်တာ တစ်နည်း တော့ ကောင်းတယ်။ ခက်တယ် မောင်ကျော်ဆွေ။ ကျောင်းဆရာအလုပ်ဟာ တယ် သံယောဇဉ်ကြီးတာပဲ။ တပည့်တွေ၊ တပည့်တွေ၊ ဘယ်လိုနေကြ သလဲ၊ ဘယ်လို လုပ်ကိုင်နေကြသလဲပေါ့ကွာ။ အေးလေ၊ စောစောထွက် လိုက်တော့ သံယောဇဉ် တွယ်သင့်သလောက် မတွယ်ဘူးပေါ့’

‘ကျွန်တော်လည်း မထွက်ချင်ပါဘူး ဆရာ၊ ခုဟာက...’

‘ဆရာ ကြားတယ်။ မင်း ဘာဖြစ်လို့ ဒီအလုပ် ဝင်လုပ်ရတယ် ဆိုတာ ဆရာ ကြားတယ်။ ခုတော့ဟေ့ ဆရာမှာ မပျော်ဘူး။ သမီးကလည်း အိမ်ထောင်ခွဲ၊ ဆရာဇနီးမှာကလည်း သမီး သံယောဇဉ်နဲ့ လင့် သံယောဇဉ်။ ဆရာမှာကလည်း သံယောဇဉ်။ ဆရာတော့ မပျော်ဘူး။ အဲဒါ ဆရာ့ကို ကျောင်းဆရာပဲ ပြန်လုပ်ခွင့်ပေးပါလို့ ဆရာ လျှောက်လွှာတင်ထားတယ်။ ခုတော့ ဆရာမှာ တပည့်တွေနဲ့လည်းဝေး၊ သားသမီးနဲ့လည်းဝေးဆိုတော့ စိတ်ပိုပြီး ဆင်းရဲတယ်။ ဘာဖြစ်ဖြစ် ဆရာက တပည့်တွေနဲ့ပဲ နေချင်တာ မောင်ကျော်ဆွေ’

အမှန်ပင် ဆရာသည် အုပ်ချုပ်ရေးဘက်၌ မပျော်။ သင်ကြားမှု ၌သာ ဆရာ ပျော်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဆရာသည် ခရိုင်ပညာဝန်အလုပ် ၌ တာရှည်မနေ။ ကျောင်းဆရာဘဝသို့ ပြန်လေတော့သည်။

သို့ဖြင့် ဆရာသည် ရန်ကင်းအထက်တန်းကျောင်းအုပ်ကြီး ဖြစ်လာ ခဲ့ပြန်လေသည်။

ဆရာ ရန်ကုန်ရောက်ပြီး မကြာမီပင် ရန်ကုန်ရှိ တပည့်ဟောင်းတွေ နှင့် ဆက်သွယ်သည်။ သူ့အိမ်သို့ ဖိတ်ခေါ်သည်။

ဆရာ ရန်ကင်းတိုက်ခန်းမှာ နေသည်။ ဆရာအိမ်သည် ကျောင်းနှင့် မဝေး။

တစ်နေ့တွင် ကျွန်တော် ဆရာ့ဆီ ရောက်လေသည်။

‘ဆရာလည်း တဖြည်းဖြည်းနဲ့ အရင်ဘဝ ပြန်ရခါနီးပြီ မောင်ကျော် ဆွေ။ မင်းဘူးမှာ ပညာဝန်လုပ်ရတာနဲ့ စာရင်တော့ တော်သေးတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ခက်တာက ဆရာလုပ်သက်စေ့လုနီးနေပြီ။ ဆရာ ပင်စင်ယူရင် ကျောင်းသားတွေနဲ့များ ခွဲရဦးမလား မဆိုနိုင်ဘူး’ ထိုစကားကို ဆရာ ပြောခဲ့ သေးသည်။

ပြောသည့်အတိုင်းပင် ဆရာစိန်သည် ရန်ကင်းကျောင်းအုပ်ဆရာ ကြီးအဖြစ် အမှုထမ်း၍မှမကြာ၊ အလုပ်မှ အငြိမ်းစား ယူလိုက်ရတော့သည်။

စင်စစ် ဆရာအဖို့ စားဝတ်နေရေးသည် ဘာမျှအကြောင်းမဟုတ်။ ဆရာမှာ ပြည့်စုံဖူးလုံပြီး ဖြစ်သည်။ ပြီး ရန်ကင်း၌ ဆရာတို့မိသားစု စုစု ဝေးဝေးလည်း နေကြရပြီ။ ဤအခြေအနေ၌ ဆရာ အငြိမ်းစားယူလိုက်ခြင်း သည် အေးချမ်းငြိမ်သက်စွာ နားနေရခြင်းပဲဟု ကျွန်တော် သဘောထားမိ သည်။

သို့သော် ကျွန်တော် ထင်သလိုကား ဖြစ်မလာ။

တစ်နေ့တွင် ဆရာသည် ကျွန်တော့်ကို အရေးတကြီးတွေ့လို ကြောင်း မှာကြားလေတော့သည်။ ကျွန်တော်လည်း ဆရာရှိရာသို့ ရောက် လေသည်။

ဆရာ ကောင်းစွာ မကျန်းမာတော့ပေ။ အသက် ၅၅ နှစ်အရွယ် သည် စင်စစ် သန်မာဖျတ်လတ်နေသေးသော အရွယ်ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သော ဆယ့်လေးငါးနှစ်က လူငယ်လူရွယ်တစ်ယောက်လို ဆရာအခြေအနေသည် သည်မျှ ကျဆင်းသွားရန် အကြောင်းမရှိပေ။ သို့ပါလျက် လွန်ခဲ့သောနှစ် ဆရာနှင့် နောက်ဆုံးတွေ့ရစဉ်ကထက်ပင် ဆရာရုပ်သွင်မှာ ပိုမို အိုမင်း၍ နေပေပြီ။

‘ဆရာ မင်းကိုခေါ်တာ ကိစ္စရှိလို့ပဲ’ လေသံကအစ ချည့်နဲ့တုန်ယင် လှစွာ၏။ ‘ဆရာ အလုပ်တစ်ခု လုပ်ချင်တယ် မောင်ကျော်ဆွေ’

‘ပြောပါ ဆရာ’

‘တခြားတော့ မဟုတ်ဘူး။ ခု မင်း အလွတ်ပညာသင် ကျောင်း ဆရာ လုပ်နေတယ်ဆို’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဆရာ’

‘ဒါပဲ မောင်ကျော်ဆွေ၊ နောက်ဆုံးတော့ မင်းလည်း ကျောင်းဆရာ သံသရာက မလွတ်ဘဲကိုး။ ဆရာလည်း အလုပ်လုပ်နိုင်ပါသေးတယ်။ ဆရာ ပိုက်ဆံရဖို့ မဟုတ်ဘူး။ လောကကြီးမှာ တွယ်တာစရာတွေကို ဖြတ်ပစ် လိုက်ရင် ဘာအဓိပ္ပာယ် ရှိမလဲ။ ဒီတော့ ဆရာ့ကို ပင်စင်ပေးလိုက်တဲ့အတွက် ဘာအဓိပ္ပာယ် ရှိမလဲ’ ထိုစဉ်က ပင်စင်သက်မှာ ၅၅ နှစ်ဖြစ်သည်။ ဆရာမှာ သာ အတွယ်အတာမဲ့ဘဝရောက်ရတာပေါ့။ လူရယ်လို့ဖြစ်လာပြီး အတွယ်

အတာထားစရာ မရှိရင်တော့ ဘာလုပ်ဖို့ လူ့လောကကြီးထဲမှာ နေနေတော့မလဲ။

‘ဟုတ်ပါတယ် ဆရာ’

‘အေး...ဒီတော့ ဆရာ အလုပ်လုပ်ချင်တယ်။ ကျောင်းဆရာအလုပ် ကို မြန်မြန်ဝင်မှ ဖြစ်မယ်။ ဒီအတွက် ဆရာ့ကို ဘယ်ကျောင်းမှာပဲ လုပ်ရ လုပ်ရ လခက အကြောင်းမဟုတ်ပါဘူး။ ဆရာ့အတွက်သာ ကျောင်းဆရာ အလုပ် ရှာပေးပါကွယ်’

ကျွန်တော် ဆရာ့ကို နားလည်ပါသည်။ ဆရာသည် ကျောင်းဆရာ မဟုတ်လား။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော် ဆရာ့အတွက် အလုပ်ရှာပါသည်။ မကြာမီ ပင် အလုပ်ရလေပြီ။

သို့သော် ဆရာကား မရှိတော့။ ကျွန်တော်နှင့် ဆရာစိန် နောက်ဆုံး တွေ့ပြီး မကြာမီ ဆရာ ဆေးရုံတက်ရသည့် သတင်းကို ကြားရ၏။ သည့် နောက် ဘာမျှမကြာ။ ဆရာ၏ ဈာပနသတင်းကြော်ငြာကို သတင်းစာမှာ တွေ့လိုက်ရလေတော့သည်။

ယခုကား ဆရာစိန်မရှိတော့ပေ။ သို့ပေမဲ့ ဆရာစိန်၏ တွယ်တာ စိတ်ကား စွဲငြိကျန်ရစ်ခဲ့မည်သာတည်း။ ထိုတွယ်တာစိတ်ကား ကျောင်း ဆရာဘဝ၌သာ မွေ့လျော်နေလိုခြင်း။

၃။ ဦးရီ

သူ့ကို ယနေ့အထိ ကျွန်တော်တို့က ဆရာရီဟုပင် ခေါ်ကြသည်။
ထို့ကြောင့် သူ့အမည်သည် ဦးရီပင် ဖြစ်တန်ရာ၏။ ဤကိစ္စသည် အရေး
မကြီးပါ။ ကျွန်တော့်အဖို့ သူ့မိဘမျိုးရိုး ဇာတိ၊ သူ့ဇာတိ၊ သူ့မွေးနှစ်တို့
သည်လည်း စင်စစ် အရေးမကြီးပါ။ ကျွန်တော် မမေ့နိုင်သော ဆရာများ
တွင် တစ်ဦးအဖြစ် ပါဝင်နေခြင်းသာလျှင် အရေးကြီးပါသည်။

ကျွန်တော် ၁၉၄၆ မှ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်အထိ ချောက်မြို့ အစိုးရ
တန်းမြင့်ကျောင်းတွင် ပညာသင်ခဲ့စဉ် သူသည် ကျွန်တော့်ဆရာ ဖြစ်ခဲ့သည်။
သို့သော် ထိုကာလတစ်လျှောက်လုံး သူသည် ကျွန်တော့်ကို ပညာသင်ပေး
ခဲ့ရသည်ကား မဟုတ်ပေ။ ကျွန်တော် သူ့အတန်းများတွင် ပညာသင်ခဲ့ရ
သည့်ကာလမှာ နှစ်နှစ်ထက် မပိုပေ။ သို့သော် တစ်လျှောက်လုံး သူနှင့်
ဆက်ဆံခဲ့ရသည်။ လွန်ခဲ့သော နှစ်နှစ်ကပင် ကျွန်တော် ချောက်သို့
ရောက်သောအခါ ဆရာရီကို တွေ့ဖြစ်အောင် တွေ့ခဲ့ရလေသည်။

ယင်းသို့ တွေ့ရသည်မှာ အကြောင်းထူး ရှိပါသည်။

ရပ်ဝေးနေ တပည့်တစ်ယောက်က ဇာတိသို့ရောက်စဉ် ဇာတိရှိ
ဆရာထံ ဝင်ရောက်ကန်တော့သည်မှာ စင်စစ် အကြောင်းထူးဟု မဆိုနိုင်ပေ။
သို့သော် ကျွန်တော် ဆရာရီထံ ရောက်ရသည်မှာ အကြောင်းထူးပါသည်။

တစ်ခါက ကျွန်တော်သည် 'ဆရာပြုံးနှင့် သူ့တပည့်'ဟု အမည် ရှိသော ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို ရေးခဲ့မိလေသည်။ ဝတ္ထု၏အဓိကအကြောင်းမှာ ဆရာ၏အဆုံးအမကို မမေ့မလျော့သင့်သောသဘောဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ဤဝတ္ထု၌ ဆရာပြုံးကို အရက်သောက်သူအဖြစ် ဖော်ပြခဲ့လေသည်။ ဤဝတ္ထု၌ ဆရာပြုံးသည် ဆရာရီကို ကိုယ်စားထားကြောင်း ဆရာရီ၏ တပည့်တိုင်း သိနိုင်၏။ ထို့အတူ ဆရာရီလည်း သိ၏။

'ဟေ့ကောင်၊ မင်း ဆရာရီအကြောင်း ရေးတဲ့ဝတ္ထုမှာ ဆရာရီက သူ့ကို အရက်သောက်တယ်လို့ရေးတာကို ဒေါပွနေလေရဲ့' ငယ်ပေါင်း မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က ဆီးပြောလေတော့သည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော် ဆရာ့ဆီသို့ မသွား၍ မဖြစ်တော့။ သွားရ လေတော့သည်။ ကျွန်တော် ဘာ့ကြောင့် ရေးသည်၊ ဘယ်လို စေတနာ ထားသည်တို့ကို ရှင်းပြရပေမည်။

သို့ဖြင့် ကျွန်တော်သည် လွန်ခဲ့သောနှစ်နှစ်က ဆရာ့ထံသို့ ရောက်ခဲ့ ရခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခုတစ်ကြိမ် ဆရာနှင့် ကျွန်တော်တို့ တွေ့ရသည်မှာ ပထမ အကြိမ် တွေ့စဉ်ကနှင့်ဆိုလျှင် အနှစ်အစိတ် ကျော်ရှေးမည်။

ကျွန်တော် ဆရာ့အတန်းရောက်စဉ်က ဆရာ့အသက်သည် သုံး ဆယ်တစ်ဝိုက်မှာ ရှိမည်။ သုံးဆယ်ကျော်မည်လား မဆိုနိုင်။ သို့သော် ဆရာ အရပ်သည် ပုသည်။ ခန္ဓာကိုယ်သည် ကြံ့လှိုလှသည်ဖြစ်ရာ ဆရာ့အသက် ကို သုံးဆယ်ကျော်ဟု မှန်းဆမရနိုင်အောင် သေးညှက်နေသည်ဟု ဆိုရ ပေမည်။

'ယခု ဆရာနှင့် ပြန်တွေ့သောအခါ ဆရာ့အသက်သည် ခြောက် ဆယ်နား ချဉ်းပေရှေးမည်။ ခြောက်ဆယ်ကို စွန်းလျှင်လည်း စွန်းပေမည်။ ဆရာ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည် အရပ်အမောင်းသည် ဆရာ့အသက်အရွယ်ကို အလွယ်နှင့် မမှန်းဆနိုင်အောင် ရှိချေသည်။ သို့ပေမဲ့ ဆရာ့လှုပ်ရှားဟန်ပန် သည် ဆရာ့ဇရာပိုင်းကိုကား ဖော်ပြနေ၏။

အမှန်ဆိုလျှင် ထိုအကြိမ် ဆရာထံမရောက်မီ သုံးလေးနှစ်ကပင် ကျွန်တော် ဆရာထံ ရောက်ခဲ့သေး၏။ ထိုစဉ်က ဆရာသည် ကျွန်တော့်ကို အဝေးကတည်းက မှတ်မိသည်။ သွက်သွက်လက်လက် ဖျတ်ဖျတ် လတ်လတ် နှုတ်ဆက်သည်။

ယခုမူ ဆရာသည် ကျွန်တော် ရောက်နေသည့်တိုင်အောင် ကျွန်တော့်ကို မှတ်မိပုံမပေါ်။ ဆရာ၏ခါးသည် ကိုင်းညွတ်နေ၏။ ဆရာ၏ မျက်လုံးအစုံသည်လည်း သီဝေမှုန်မှိုင်းနေဟန် ရှိချေသည်။ ကျွန်တော်က နှုတ်ဆက်သောအခါ ဆရာသည် စားပွဲပေါ်က မျက်မှန်ကို ကောက်ယူသည်။ မျက်နှာမှာ တပ်သည်။ ကြေးဝါကိုင်း မျက်မှန်တွင်းမှနေပြီး ကျွန်တော့်ကို စူးစိုက်ကြည့်သည်။ ထိုအခါမှပင် ဆရာသည် ကျွန်တော့်ကို မှတ်မိလေသည်။

ထိုအခါ ကျွန်တော်ဆရာကို တောင်းပန်စကား ဆိုရလေတော့သည်။ ဆရာသည် ချက်ချင်း ခွင့်လွှတ်သည်။ သူ အပြစ်ယူခဲ့သည်မှာ အလေးအနက် မဟုတ်ကြောင်း ဖော်ပြသည်။

ကျွန်တော် ချက်ချင်း နားလည်ပါသည်။ ဆရာစေတနာ၊ ဆရာစိတ်ထားကို ကျွန်တော်တို့ တပည့်အားလုံး သိပြီးပင်။ ဆရာ အဘယ်ကြောင့် ကျွန်တော်၏ ရေးသားချက်အပေါ် စိတ်အခန့်မသင့် ဖြစ်ရသည်ကို ကျွန်တော် နားလည်နိုင်ပါသည်။

ယခု ဆရာအကြောင်း ရေးပြန်သောအခါတွင်လည်း ဆရာစိတ်မှာ ကသိကအောက် ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပေဦးမည်။ သို့သော် ဆရာ အလေးအနက် ထားမည် မဟုတ်သည်ကို ကျွန်တော်တို့သိနိုင်သလို သူ့တပည့်တိုင်း၏ ဆရာအပေါ် လေးစားမြတ်နိုးမှုကိုလည်း ဆရာသည် သိပြီးဖြစ်ပေမည်။

မည်သို့ဖြစ်စေ ဆရာသည် အရက်ကို ကြိုက်ချင်ကြိုက်မည်၊ သောက်ချင်သောက်မည်။ ကျောင်းဆရာတစ်ယောက်အနေနှင့် အရက် သောက်သည်ဟု အဖော်ပြခံရမည်ကိုကား ဆရာ မလိုလား။ အများသူတကာ အမြင်တွင်လည်း ကျောင်းဆရာဆိုသည်မှာ သူတော်စင်အလား ဖြစ်ရမည် ဟု ယူဆတတ်ကြသည် မဟုတ်လား။ သို့ဖြစ်ရာ လခထောင်ကျော်ရသော အရာရှိကြီးတစ်ယောက် အရက်သောက်သည်ကိုသာ မသိကျိုးကျွန် ဖြူ

ကောင်းပြုမည်။ ကျောင်းဆရာတစ်ယောက် အရက်သောက်သည်ဆိုသည် နှင့် ပြောမဆုံးပေါင် တောသုံးထောင်။

ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းရောက်စက ဆရာ ပြောဖူးသည့် စကား တစ်ခွန်းကို ကျွန်တော် မမေ့သေး။

‘ငါ ပြောသလိုလုပ်၊ ငါလုပ်သလို မလုပ်နဲ့’ဟူသော အဆုံးအမ စကား။

ထိုစဉ်ကတော့လည်း ကျွန်တော်တို့သည် ဆရာ အဆုံးအမကို ရုတ်တရက် သဘောမပေါက်ခဲ့။ နောက်မှပင် ဆရာ အရက်သောက်သော အဖြစ်ကို ကြားရသဖြင့် ဆရာအဆုံးအမ ဆိုလိုရင်းကို နားလည်ခဲ့ရလေ တော့သည်။

ဆရာ အရက်သောက်သည်ဆိုသော်လည်း တပည့်များ တွေ့သာ မြင်သာအောင် သောက်ခဲ့သည်ကား မဟုတ်ပေ။

မည်သို့ဖြစ်စေ ဆရာ အရက်သောက်ခြင်းကို ကျွန်တော်တို့ နား လည်နိုင်သည်။ ခွင့်လွှတ်နိုင်သည်။ ဆရာ အရက်သောက်ရပါ့မလားဟု ကျွန်တော်တို့ မည်သို့မျှ စိတ်အနှောင့်အယှက် မဖြစ်။ ကျောင်းသား မိဘ တွေကလည်း ဆရာ့ကို ခွင့်လွှတ်သည်။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကလည်း ဆရာ့ကို နားလည်သည်။ ဆရာ့ကိုယ်နှိုက်ကလည်း စည်းစောင့်သည်။ အလုပ် ခွင်၌ ဆရာသည် တကယ့်ကျောင်းဆရာ။

စင်စစ် ဆရာသည် နှစ်ဘဝတွင် နေသူတည်း။ ဆရာ၏ တစ်ဘဝ ကား ကျောင်းဆရာ၊ ဘဝတစ်ခုကား အနုပညာသမား။

ကျောင်းဆရာတစ်ယောက်၏ဘဝနှင့် အနုပညာသမား တစ် ယောက်၏ ဘဝသည် အစဉ်သဖြင့်လိုပင် ဆန့်ကျင်ဘက်။ ကျောင်းဆရာက မိမိကိုယ်ကို အမြဲတစေ ထိန်းချုပ်ရ၏။ သိက္ခာဆောင်ရ၏။ အနုပညာသမား သည် ပုဂ္ဂလိက လွတ်လပ်မှု၌ နေတတ်သည်။ မိမိကိုယ်ကို ထိန်းချုပ်ဖို့ စိတ်မကူး။ ဟန်မလုပ်။ အသက်မွေးမှုသိက္ခာကို မေ့လျော့ထားတတ်သည်။

သို့ဖြင့် ဆရာဘဝသည် နှစ်ဘဝတွင် ဆန့်ကျင်နေထိုင်ခဲ့ရသည်ဟု သဘောရမိလေသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ဆရာသည် နှစ်ဘဝ၏

ဆန့်ကျင်မှုကို ပေါင်းစည်းပေးခြင်းဖြင့် အောင်မြင်သော ကျောင်းဆရာအဖြစ် ကို ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟုလည်း သဘောရမိပေသည်။

ဆရာသည် အလယ်တန်းပြဆရာ ဖြစ်သည်။ မြန်မာစာဘာသာကို သင်ပြပို့ချသည်။ ဆရာသည် မြန်မာစာပေကို မြတ်နိုးသည်။ ကျောင်းဆရာ တစ်ယောက်အဖြစ် မြတ်နိုးရုံသာမဟုတ်။ အနုပညာသမားတစ်ယောက် အနေနှင့်လည်း မြန်မာစာနှင့် မြန်မာဂီတကို တွယ်တာသည်။

ထို့ကြောင့် ဆရာ၏ မြန်မာစာသင်ပြမှုသည် မြန်မာစာကို တပည့် များ နားလည်စေရန် သက်သက်မဟုတ်။ မြန်မာစာကို မြတ်နိုးချင်၊ ချစ်ချင် စိတ်ပေါက်အောင် ဆရာသင်တတ်သည်။ ကျောင်းသားများ မြန်မာစာ ချစ်မြတ်နိုးရေးအတွက်ဆိုလျှင် ဆရာသည် စာသင်ခန်းပြင်ပသို့တိုင်အောင် လိုက်၍ သင်ပြတတ်သည်။

ကြည့်ပါ။ ဆရာသည် စာသင်ခန်းထဲ၌ မြန်မာစာကို သင်သည်။ စာသင်ခန်းအပြင်၌ မြန်မာဂီတကို သင်ပြပေးသည်။ ပတ္တလားတီး၊ တယော ထိုးမှအစ သီချင်းကြီး ဆိုနည်းများကို ဆရာသင်ပေးတတ်သည်။ သင်ပြ ပို့ချမှုနှင့် တပည့်များအပေါ် ဆက်ဆံရေး၌ ဆရာဒေါသကို ဘယ်အခါမျှ မတွေ့ရနိုင်။ ဆရာမှာ ဒေါသရှိသည်ဟု မထင်ရ။ ဆရာနှုတ်ဖျားက မပြုံး လျှင်သာ ရှိမည်။ ဆရာမျက်လုံးအစုံသည် အမြဲ ကြည်လင်ပြုံးရယ်နေသော အသွင်ကို ဆောင်၏။ ထို့ကြောင့် တပည့်တိုင်းက ဆရာကို ချစ်ကြသည်။ လေးစားကြသည်။ ဆရာအချိန်ရောက်တိုင်း ပျော်ကြသည်။

နောက်တစ်ကြောင်းကား ကျောင်းအပေါ်၌ ဆရာ၏ တွယ်တာမှု။

ဆရာသည် တပည့်တွေကိုသာ ချစ်သည်မဟုတ်သေး။ ကျောင်း ကိုလည်း တွယ်တာသည်။ ဆရာ ကျောင်းဆရာဘဝဝင်ကတည်းက ကျောင်း အဆောက်အအုံအနီးမှာပင် အိမ်ငှားနေခဲ့သည်။ ခေတ်တွေပြောင်း၍ အခြေ အနေတွေပြောင်း၍ မူလတန်းကျောင်းနေရာသာ ပြောင်းသွားသည်။ ဆရာ အိမ်သည်သာ အရှေ့ဘက်အိမ်မှ အနောက်ဘက်အိမ်၊ တောင်ဘက်အိမ် စသည်ဖြင့် ပြောင်းသည်။ ဤမူလကျောင်းနေရာမှ ဆရာ မခွဲခွာ။ ပြီး... ဆရာဘဝ များရာစုအပိုင်းသည် တစ်ကိုယ်တည်းဘဝ။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် 'ဝွတ်ဘိုင် မစ္စတာချစ်' အမည်ရှိ ကျောင်းဆရာတစ်ယောက်အကြောင်းဖွဲ့ ကမ္ဘာကျော် အင်္ဂလိပ်ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို ဖတ်ရသောအခါ ကျွန်တော် ဆရာ့ကို မြင်ယောင်ခဲ့ရလေသည်။ ဆရာ ကျောင်းသားတွေကို ခင်မင်ပုံ၊ ကျောင်းကို တွယ်တာပုံတွေနှင့် အသက်ဇရာ ပိုင်း ဆရာ့အထီးတည်းဘဝကို ဆရာချစ်နှင့် ယှဉ်ကြည့်ခဲ့မိဖူးသည်မှာ အကြိမ်ကြိမ်။

သို့သော် ဆရာရီမှာ ဆရာချစ်ထက် သာသော အရည်အချင်းတွေ ရှိသည်။ ဆရာသည် ကျောင်းသားတွေကို ချစ်သည်။ ကျောင်းကို တွယ်တာ သည်ဆိုသော်လည်း အပြင်လောကနှင့် ဆရာဆက်စပ်သည်။ မနက်လင်း လျှင် ဈေးထောင့်က လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ ဆရာ့ကို တွေ့ရတတ်သည်။ ဤနေရာသည်လည်း ဆရာ့အဖို့ ပညာရှာမှီးရာဟု ဆိုနိုင်၏။ ဤနေရာမှ နေ၍ ဆရာသည် လူတွေကို လေ့လာသည်။ လောကကို ဆင်ခြင်သည်။ ထိုသဘောကို ဆရာ၏ တေးသီချင်းများတွင် တွေ့ရတတ်မြဲ ဖြစ်သည်။

ချောက်မြို့တွင် နှစ်စဉ် တန်ဆောင်မုန်းလ၌ ကျင်းပမြဲ အေးစေတီ ဘုရားပွဲရှိ၏။ ထိုဘုရားပွဲ၌ မြို့တွင်းရှိ ရပ်ကွက်လိုက်၊ အသင်းအဖွဲ့လိုက် စုဝေးကာ လှူဖွယ်ဝတ္ထုများ ဆက်ကပ်မြဲဖြစ်သည်။ ထိုဘုရားသို့ လှူဖွယ် ဝတ္ထုများဆက်ကပ်ရာတွင် ယိမ်းအကများဖြင့် မြို့တွင်းသို့ လှည့်လည်ပြီးမှ ဘုရားသို့ ဦးခိုက်မြဲ ဖြစ်၏။ ထိုယိမ်းအဖွဲ့ အများစုအတွက် တေးသီချင်း ရေးစပ်ပေးသူမှာ ဆရာရီဖြစ်သည်။ ချောက် ယိမ်းလောက၌ ဆရာရီ၏ တေးသီချင်းများသည် ထင်ရှား၏။ အထူးသဖြင့် ဆရာ၏ ခေတ်၊ လောက၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် စနစ်အတွင်းမှ လူတွေ၏ ကမောက်ကမ ဖြစ်ရပ်များကို သရော်သောတေးသားများကြောင့် ဆရာ၏တေးဂီတအစွမ်းသည် ပိုမို ထင်ရှားခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဆရာသည် ဝေဖန်ရေး သရုပ်မှန်တေးများကို ရေးဖွဲ့သူအဖြစ်လည်း ထင်ရှား၏။ ဤသို့သော ဆရာ့အမြင်၊ ဆရာ့ကြည့်တတ်၊ လေ့လာတတ် ပုံများသည်လည်း တပည့်များအပေါ် များစွာ ဩဇာသက်ရောက်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရပေမည်။

ထို့ကြောင့်ပင် ကျွန်တော်တို့သည် ဆရာနည်းနာကို နာခံကြရ၏။ ဆရာ လောကကြီးကို မမေ့သလို၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကို မပြတ် ရှုကြည့်သလို မမေ့အောင်၊ ရှုကြည့်တတ်အောင် သတိပြုခဲ့ကြရလေသည်။

ဆရာသင်ပြမှု၊ ဆရာအဆုံးအမကို တပည့်များ နာခံကြသည်မှာ စင်စစ် မဆန်းဟု ဆိုနိုင်လေသည်။ သို့သော် ဆရာအနုပညာ၊ ဆရာဂီတ၏ အစွမ်းသည်ကား တပည့်များအပေါ်၌သာ သက်ရောက်သည် မဟုတ်သေး။ မြို့မိမြို့ဖများအပေါ်မှာပါ သက်ရောက်လေသည်။ ဆရာဂီတအနုပညာ အစွမ်းဩဇာ သက်ရောက်သည်ဆိုရာတွင်လည်း ခေတ်ပေါ်ဂီတ၊ ခေတ်ကို ထင်ဟပ်သောတေးသီချင်းများ၏ အစွမ်းသာလျှင် မဟုတ်။ ဆရာ၏ သီချင်းကြီးအစွမ်းသည်လည်း ချောက်မြို့တွင် ထူးခြားသောဖြစ်ရပ်များ ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ခဲ့သည်အထိ ထက်မြက်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရပေမည်။

၁၉၄၈ ခုနှစ်က ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က စာဆိုတော်နေ့ အခမ်းအနားကို ချောက်မြို့ ကျောင်းသားသမဂ္ဂက ကြီးမှူးကျင်းပသည်။ မူလရည်ရွယ်ချက်မှာ စာဆိုတော်နေ့အဖြစ် တစ်နေ့တည်းသာ ကျင်းပရန် ဖြစ်လေသည်။ ထိုအခမ်းအနား၌ ဆရာရီ၏ တေးဂီတအစီအစဉ်သည် အစီအစဉ်တစ်ခုအဖြစ် ပါဝင်သည်။ ဆရာက သီချင်းကြီးကို တယောနှင့်ထိုးပြီး ကျောင်းသားတစ်ယောက်က ဝါးပတ္တလားတီးမည့်အစီအစဉ် ဖြစ်သည်။ ဝါးပတ္တလားတီးသည့် ကျောင်းသားမှာလည်း ဆရာလက်ကျ ဖြစ်၏။

သို့ဖြင့် ဆရာအစီအစဉ်ကို စ၏။ သီချင်းကြီးသုံးပုဒ် ပြီးသောအခါ ဆရာ အစီအစဉ် ပြီးရပေမည်။ သို့သော် ပရိသတ်က ဆရာ အစီအစဉ်ကို မပြီးစေချင်သေး။ ဆက်၍ ဖျော်ဖြေစေချင်သေး၏။ ထို့ကြောင့် တခြားအစီအစဉ်များ ပြီးသောအခါ ဆရာ ဆက်၍ ဆိုရ တီးရပြန်သည်။ သို့တိုင်အောင် ပရိသတ်သည် မကျေနပ်နိုင်သေး။ နောက်နေ့ ဆက်၍ ကျင်းပရန် တောင်းဆိုလာခဲ့လေသည်။ ထိုအခါ ပရိသတ်အလိုကို လိုက်ရလေတော့၏။ ဒုတိယနေ့၌လည်း ပရိသတ်သည် မရောင့်ရဲနိုင်သေး။ တတိယနေ့ ကျင်းပပေးရန် တောင်းဆိုပြန်လေသည်။ လိုက်လျောရပြန်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ပထမ